

309719

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆక్టోబరు నెల 27 వ తేది సోమవారము

NO. 170

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర కార్తీక మాస శుద్ధ చవితి ర.

సంచిక ౧౭౦

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంతమాత్రమున నయమగును. సులభ వల 0-8-0 అణాలు.

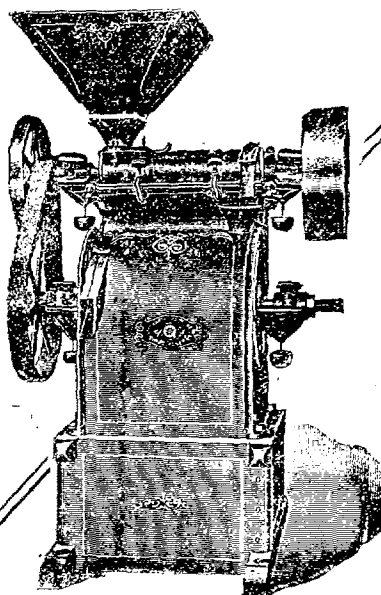
మోహినితైలము రు 0-12-0

తామర తైలము 0-6-0

దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, చదరాను.

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

న మ క ము

నచ్చనిది వెంటనే వాపీను పుచ్చుకొనెదము.

బంగారు, వెండి, రాళ్ళనగలు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెని,

నగలవ రకులు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, భూచీనోడను సంత్రయన ధర లకు విక్రయించబడును. తయారున తనివాడిని అతి కి ప్రముఖ కాలతామనములేక తయారుచేసి ఇవ్వబడు ను. ఒకసారి అగ్గరుయిచ్చి నగలు తయారు చేసుకొన్న వారికి నమ్మకవిషయము తెలుసును. (1842)

కా రి థాం థి— ఇది స్త్రీధర్మబోధిని యను వాటికము

సంఖ్యదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుకావలసింది.

తండ్రిక జదివితీరవలయును కల 0-4-0 పాచ్చీల పేను.

అంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, చదరాను

మ లై న ర క పు

ఏ ను గ మా రు గ ల

బ్లూ బ్లౌ క్ యి ౦ కి

ఇంగ్లాండునందు ఇకోకార్పొరేటు చేయబడిన

ఈస్తుయిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అందు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)

కంపెనివారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరార్కాదు జిల్లాలో చేరిన

రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి అండుకంపెని, మానేజింగు ఏజెంట్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

(1801)

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వాసినచో తక్షణం పంపెదము.

సర్వేయర్లు కావలెను

సార్వభౌమ యెట్టెలు తాలూక వల్లూరు, నూనూరు వారాసులపురం తాలూక కుమిడిజిల్ చేరుటకు సర్వే భాగాలెరిగిన అటువల సర్వేయర్లకు ధిమాడి లైటుప్లా టింగు బాగా తెలిసిన ఒక డాక్ట్రునును జరూరుగా కావ లసియున్నార గతక ఈ క్రింది వివరములనో దరఖాస్తులు వ్రవ సవంబరు తారీఖులోపల మాకు చేరవలయును. జీతము రు 20 లు మొదలు రు 40 లకు మించకుండా దరఖా స్తురాడిని సవర్ణతనుబట్టి నిర్ధారణచేసి తెలియపరచవలెను.

(1) దరఖాస్తుదారు ఇంటి పేరును పేరు. (2) ప్యా కు అయిన వర్గము. (3) సర్వేయర్ యొక్క యేహోవాతో యెన్ని సంవత్సరములు పనిచేసింది (4) మోగ్యతాపత్రికలకు నకలు వ్రాసా దిమాటలు.

మాదిరెడ్డి సీతారామయ్య.

(1851) పార్టీమెంట్ ఆఫీసర్.
సార్వభౌమ యెట్టెలు, పండినూడెం, యెలూరు తాలూకా.
27-11-19.

ఆంధ్ర శ్రమము

భోజనశాల - ఉపాహారగృహము.
321 తంబుస్వేటిగి, జుట్టిచాను చెన్నపట్టణము
ఆంధ్రులకు అనుకూలమగు
భోజనము
పంటచేయు ప్రావీణ్యము ఆంధ్రులు
ఫలహారము లన్నియును
ప్రకటనము
నేతితోనే చేయబడును.

మలయ చందనము

గనేరియా తమ పెంగోగమునకు తువారము, వర్షము లేదు. ఏదిగోలో తనిలేదు. ఎలుపు, తొలుపు, వచ్చు, అను మూడు విధముల పెంగోగమును మూడు రూపాలలో మాన్యును. అనేక రాజకీయములలో వాడబడిన గొప్ప ఔషధము. కలదన్నీ-కి రు 2.0.0. గంధర్వపార్శ్వసీ, రాజమండ్రి.

ఉచితము! Free!! ఉచితము!!!
నిర్మాతలందు విజ్ఞప్తచేయబడిన సం 2638
అదాప్తాంపులందు చేవాలముద్ర గల్గిన రసేద్య:—ఈ ముద్రయందు మాత్రము గుంబ్రీలను గౌరవార్థకీర్తనమును. ఈ మాత్రము నేనింది గుణ మగవదని యెడల ఈ క్షేత్రపాక్షిక ఆ రసినునును చేవాల చేసి 1 మాసములోగా వాడును పంటికి తెలుసు వాడును సంప్రదించు. ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్మరట్టి చేయుచున్నాము.

గొల్షన్ జోబన్.
శ్రీధర్భావము! భావిపాద్యము!!! రోగనివారకము!!!
ఈ మాత్రము మొదటిసారి ఆశ్చర్యమగు గుణములను గనుటకును. చిక్కినవర్షముల బుష్టిచేసినిగనిగ మెరుకు చేయును. శరీరమును శుభ్రమిచ్చి వీర్యవృద్ధిచే నుఖిద్ర నిచ్చును. నడుమనోపి, వాయువు, క్షయము, శ్వాసము, దగ్గు, కడుపునొప్పి, ఆజీర్ణము, మలవిద్య, జ్వరములు, మూలవాగ్ధి, మేహరోగము, మూత్రరోగము, శస్త్రముందలి ప్రాణము, శ్రీలవదగము, కాలము తప్పి యుతునగుట వీటిని సమూల నాశముచేసి రక్తవృద్ధియు తుద్ధియు చేసి వర్ణసంబంధవ్యాధులను నశింపజేయును. కల బుడ్డి 1-కి రూ. 1.0-0, 8-కి రూ. 2.0-0. రు. 4. కల. ఏజెంట్లు కావలెను. (1728)
డీ గుల్షన్ జోబన్ కంపెనీ, బొంబాయి 3.
The Gulshan Johani & Co., Nagdevi Street, No.3 Bombay.

గౌ-వ విశాఖపట్టణ మండలసభ.

శ్రీ రామ న ము లు.

1919 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 18-19 తేదీలలో మండా నుబ్బా గావుంతులు, బి. ఏ. బి. యల్, (వోడవరము) గారి యాధిక్యమున విజయనగరములో జరిగిన సభయందు సర్వజనాంగీకృతములైన తీర్మానములు.

(1) రాజధాని మహాసంగ్రామ విజయము.
ఈ సభయ జరిగిన మహాసంగ్రామమున బ్రిటిషు శ్రమ త్వమువారికి మిత్రులందరికిని గలిగిన విజయమునకు మిగుల సంతసించుచు యీ సభవారు రాజధానితో గూడిన తమ పు త్నానామను నివేదించుచున్నారు.—అభ్యక్షులు.

(2) మనకు సంభవించిన నష్టములు.

(ఎ) పోలవరము జమీందారు గారియన శ్రీ కొచ్చర్ల కోట రామచంద్రపేటకు పుష్కరావుంతులు బనాదురుగా రును, ఆంధ్రకవిశ్వమును, సంఘసంస్కృతమును అయిన రా వుబాదురు కందుకూరి వీరేశలింగమకంతులుగారును కోలా చలము శ్రీరామరావుంతులుగారును కాలభర్తను నొంది రని యీ సభవారు చింతించుచున్నారు. మతియును వారు సలిపి న మార్కసేవ క్లాసునియందు యీ సభవారు తీర్మానము చే యుచున్నారు. (బి) విశాఖపట్టణ విజయనగరములకు మహా పరాధియైన రాయసాపేటకు పేర్ల రామమూర్తి శ్రీకృష్ణగారి ఆ కాల మరణమునకును ఈ సభవారు మిక్కిలి చింతించుచున్నా రు.—అగ్రాసభాధిపతి.

(3) గవర్న మెంటు ప్లీడర్లు.

రాజకీయ సంబంధమైన సభలకు గవర్న మెంటు ప్లీడర్లు పోతుండని కాసింతుట యొక్కయుక్తము కాదనియు ఆసం దర్భముగా నున్నదనియు యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచు అట్టి నిబంధనను మాజీచే జరుపనిదని (ఫెర్గ్యూసన్) గారుని కోరు చు అట్లు మాజీచేయుమొదల గవర్న మెంటు ప్లీడర్లకి రాజీ నామా యిచ్చుట ఆత్మ గౌరవమునకు విధ్యుక్తమనియు యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.—ఉప—అధి అధ్యక్షుల పంతులుగారు. అను:—వడ్డేపాని వె కట నుబ్బారాయుడు గారు.

(4) విద్య.

(ఎ) అనకాపల్లిలో వ్యవసాయపు విద్యాలయ స్థా పించవలయు ననియు, (బి) పాండురులోను, రాజామలోను నేతబడిని క్షేమకాలములో స్థాపించువరకు సంవారణపార్టీ వారు రాజాం, పాండురు గ్రామములకువచ్చి తనిచేయునట్లు యే ర్నాటు చేతులయు ననియు, (సి) విజయనగరములోను, విశా ఖపట్టణములో నున్న “మోవ్వజ్జు” పెంపుచేయ వలయు ననియు (డి) విశాఖపట్టణములో ఉన్న తైల్యకాలమును యిం జిసింగు కళాశాలయందు స్థాపింపవలయుననియు, (ఇ) వోడ వరము, యలమంచిలి గ్రామములలో లోకన పెకెండర్ల న్యూకేళక, హైస్కూలుగా చేయవలయుననియు, (ఎఫ్) రాజామ చేవిడి, చీపురుపల్లి, వడ్డాది, మాడుగుల గ్రామము లలో నుండిన ప్రయుమరీన్యూకేళక మిశిల్ న్యూకేళకగా మార్చవలసినదనియు, (జి) విజయనగరము మహారాజావారి కాలేజిలో బి. ఏ. ఆదర్శమును నియమించవలయు ననియు, (హెచ్) విజయనగరములో బాలికలకు హైస్కూలు స్థాపిం త వలయుననియు, (ఐ) శ్రమత్వమువారిలన సహాయమును పొందుచున్న ఆరంభవిద్యాపాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులకు కాపీపేజ్ గాంటు మాజీచేసి వారికి బీడింగు గాంటులు న్వల్యముగా హెచ్చుచేసినవద్దని వారికి అసంతుష్టికరముగా నున్నదనియు, అందులకు ఉపాధ్యాయులకు నష్టమేగాని లాభములేదనియు, ఈ సభవారు భిప్రాయపడుచు అట్టి ఉపా ధ్యాయులకును విశేషముగా ప్రోత్సాహ వరయటకుగాను తేపిపేజ్ గాంటుకూడా యథాత్రవారము యియ్యకలెన ని దొరకనమువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(జె) ప్రారంభవిద్యా పాఠశాలలోను, మాధ్యమిక పాఠశాలల యందు, విద్యార్థులకుల పుచ్చుకొన జీతములు మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండుటచేత విద్యయందు దా సక్రిగల సామాన్యజనులందరు చదువుకొనటకు అటలముగా నున్నందున జీతములు న్యూకేళకయవలయు త ద్ధ తి రా క పూ ర్వ ముం దిన విధముగా నయినను తగ్గింపవల యు న ని యు;

(కె) అయడకండల జనసంఖ్యలప్రతి గాగ్రమునకు, గామన మునామనకును, నొక ప్రారంభవిద్యాపాఠశాల ఉండుట

అతి అవసరమగు; (ఎల్) విశాఖపట్టణములో నున్న Queen Mary High school లోను Hostel లోను, విద్యార్థినుల సంఖ్య కాపాటికి వీడియ చున్నందున అందుల కారణములను దొరకనమువారు విమర్శించుటకు అధికారుల యొక్కయు అధికారులయొక్కయు ఒక కమిటీని యేర్పాటుచేసి విద్యార్థినుల సంఖ్య వృద్ధిచుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయుట, అవశ్యకమనియు, యీ సభవారు తాత్కాలికముగా న్నారు. (ఎమ్) గంగాం విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నివసించియున్న కిష్టకరములు ఓబ్బిల కావున పాఠశాలలయందు వారి కింతకు పూర్వము సగము జీతములకు చదువు చెక్కుచుండిన యేర్పాటును మరల అయిపోనికే తరలయు నని యీ సభ వారు దొరకనమువారికి విన్నవించుచున్నారు.— ఉప:—మ ధీర నుబ్బారావుపంతులుగారు, అను:—భమిడిపాటి వివేకాజ్ఞ నారాయణగారు, అను:—డి. రామారావుగారు, యర్రమిల్లి నూర్యకృష్ణారావుగారు, మారేపల్లి రామచంద్ర కవిగారు, మద్దా సోమప్పకాశ్రీగారు, గుండాం రామచంద్రరావుకం తులుగారు, సి. బి. నుండరావు కంతులుగారు, కొట్ల జో గా రావుగారు.

(5) రోడ్లు, వంతెనలు, ఆవుపత్తులు.

(1) వోడవరమునుండి కోడూరుమీదుగా తేరరావల్లి కిని, కొత్తలవరము, (2) రాజామనుండి సిగడామకు (3) చిలకలపాలెమునుండి తప్పిలికి (4) బొబ్బిలినుండి బలిచేటకు (5) యలిమంచిలినుండి కంచవరము (6) లోగిగోరుడా వెల్ల మరనుండి గజవలెనగరమునకు (7) బొబ్బిలినుండి అటలకుటకు (8) తరవాడకుండి అనకాపల్లికి (9) మోటుపల్లికుండి పెనమే రంగికి (10) ఇటుకలవరముండి పాడిమెంటు (11) మట్కు ననుండి పాలవారుకు (12) మేరుపాక మీదుగా నరసింకల్లి నుండి కొండకల్లకు (13) గజవలెనగరమునుండి గర్నామునకు (14) తేరకల్లికుండి కొండతామరా కల్లికి (15) మాడుగుల నుండి పాడేరునకు (16) యలమంచిలినుండి గజ్వరాజు కాక ద్వారా సరికేట్టుమునకు, (కొత్తకోడూరు అవశ్యకమనియు, బి. పూసపాటికొక్కరాము, మాకవరపు పాలెము, తరవాడ, నారాయణపట్టణము, గుండాం, బంజు పేట, మట్కు-వ గ్రామ ములలో కొత్త ఆవుపత్తులను స్థాపించ వలయుననియు సి. నాగావల్లి సంతకర్తకు, బూర్జువద్దకు, చుపాకలికి సింగవరం కర్తకు, నెలిమర్లకర్తకు, జగన్నాథపురంకర్త కంకధారవడికిని, కొత్తవంకెలం కట్టించవలె ననియు, ఈ సభవారు పలుమారు వికవరచినను వీరి కోరికలకు జిల్లాబోర్డువారు ఉపేక్షించి సండుకు చింతించుచు యీవలయు త్వరగా నిర్వహించుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.—అభ్యక్షులు.

(6) విశాఖపట్టణము నొకాలయము.

ఉత్తర సర్కారుల తాలూక, మధ్య తరగతాల తాలూక సాదగుల యెగువలె! నుగురు యుండును గాన వి శాఖపట్టణపు వాగ్యుకనని తేగముగా ప్రారంభింపవలసి గవర్న మెంటువారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.—అభ్యక్షులు.

(7) ముగ్యము.

ఈ జిల్లాలోని ముగ్యతరగతములను ప్రత్యేకపుజిల్లాగా చేయుటకు అవలంబింపవలె విధానమును ప్రియయ్య ఏర్పాటు చేయక పూర్వపు ప్రజల విమర్శకయ ప్రయరింపవలసిన దనియు తగవుల విచారణలయ చేతులకుచుండిన కొత్త పద్ధతులకు చట్టములుగా చేయక పూర్వము ప్రయరించి ప్రభా భిప్రాయమును గమనింపవలసినదని యీ సభవారు కోరు చున్నారు.— ఉప:—ఉపద్రవ్య జగన్నాథకాశ్రీగారు అను:—పూర్వ వీరరాజుకంతులుగారు.

(8) ఇనుమదారులు

విశాఖపట్టణపు డిల్లీ బోర్డువారు గవర్న మెంటు వారి కలన (1) విజయనగరమునుండి భీమునపట్టణము మీదుగా విశాఖపట్టణమునకును, (2) మాడుగుల, నరసింపట్టణములకు శిల్లర యింపదాకలు చేయుటకును, అనుజ్ఞ పొందవలెననియు (3) విజయనగరము రాయపురము యింపదాకినకూడ త్వరగా పూర్తి చేయించుటకు గవర్న మెంటువారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు —ఉప:—పేటకుళ్ళ సీతారామస్వామిగారు. అను:—కొడుకుల సరసింపాం కంతులుగారు.

(9) లిక్కిము రాజ్యవిభజన

మిత్రమండలివారిలో కొందరు మన మనమృదియ సోదరుల మతగురువులయిన టిక్కిముకాలిపూరాజ్యమును సా మ్రాజ్యమునుండి విడదీయుటకు చేయుచున్న ప్రయత్నములు మన మనమృదియసోదరుల మతగౌరవమును తగ్గించును గాన

పార్వతీపుత్రుఁడు, పాలూరు, వీరప్రాశస్త్యము తగిలించుట
 తన వీటిని మూర్తినిపాటిట్లుగా నేర్చుటకు కోరుచున్నాను.
 పాలీనా ఒక రూపాను పన్ను చెల్లించుచుండిన అందరకు
 ప్రతినిధుల నెక్కుకొనుటకు అధికారము యిచ్చించుచు సంతో
 పించుచు యిదివరకు చి. ఏ ల కుండిన యా నామ్మకు తీసికే
 యుటకు గర్హించుచు, వెంటనే ఆ నామ్మకు తీసికొనిచ్చి
 నేరుకలసిందని గవర్నరు మెంటువారిని కోరుచున్నాను. ఇండి
 యా ప్రభుత్వ సంస్కరణకావనము కర్వలో పార్లమెంటులో
 అంగీకరింపబడుత. కావునను, స్థానిక పరిపాలనా సంఘములు
 ప్రభాధికారమునకు విడిచివేయబడుననియు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ
 ములకు వారి యాదాశుములబయి సంప్రదాధికార మిచ్చు
 జరుగననియు, సామాన్యముగా విశ్వకీంపుచుచున్నది. కావున
 గవర్నరు మెంటువారు ప్రచురించిన మూర్తినిపాటిట్టిట్లు యీ ది
 గుట వివరించిన కారణములచే కేసుల మనస్కుప్తికరముగా నుం
 దినదని యీ సభవారు అభిప్రాయముచేటి ఆ చిట్లు కానివేసి యిం

తరలించి ప్రజాసమైక్యతను కానిన ప్రజాపక్షమునకు భవిష్యత్తు భావి విడిచిపెట్టుచు ఉభయపక్షములకు పడుచున్నాడు.

కారణము:- 1. ఈ విల్లులో స్థానిక ప్రభుత్వమును గురించి ప్రభుత్వమువారు చేసిన తీర్మానములలోని మూలములను నవలంబించుటకు చేరను, 2. మ్యూనిసిపాలిటీలలోని ప్రజాపక్షములను సాక్షిగా భావించి తరలించుటకు చేరను, 3. స్థానిక పరిపాలనా సంఘముల ఆదాయము నిధివృద్ధి చేయుటకు చేరదునను, ఉప:- ముఖ్య న్యాయవాదిగారు. అను:- ఉత్తరప్రదేశ్ జగన్మోహన్ కాశ్మీరీగారు.

(23) ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధికి కలిపి పాటుపాటు సాధ్యమగునట్లు భావించి ప్రభుత్వవిధిని, భావప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము మిక్కిలి అవసరమును ఈసారి తెలుగుజాతి సన్నిధిని యొక రాష్ట్రముగా చేయవలసినదనియు, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము ఈ రాజధానియేర్పరచుచుండలేదు. కావున తెలుగుజాతి ప్రత్యేకముగా నొక విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పవలసినదనియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

సభ్యులు:- ఆంధ్రోద్యమవాదికిని, ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధికిని, ఆంధ్రమహాసభ ప్రత్యేకము జరుపుట అవశ్యకమని ఈ సభవారి ఉద్దేశములు. - అభ్యర్థులు.

(24) భోజనము ద్వారములపై సభకారము.

ఈ రాజధానిలోని జిల్లాసంఘ జిల్లాకు వియ్యము, భాగ్యము యొగముల దిగుతులను గురించి అధికారావంకములు సంపూర్ణముగా తీసికొనుటకు సినదని ఈ సభవారు దొర తనమువారిని కోరుచున్నారు. - ఉప:- వి. వి. నువ్వరావుగారు. అను:- ఉత్తరప్రదేశ్ జగన్మోహన్ కాశ్మీరీగారు.

(25) తాలూకాల విభజనము.

పాలకొండ చీపురుపల్లి తాలూకాలను మూడుతాలూకాలగా మార్చి, క్రొత్తగా చేయబడు తాలూకాకు రాజా ముఖ్యస్థానముగా చేయుచు గవర్నరు మెంటువారిని కోరుచుండిన లోగడ జిల్లాసభల తీర్మానమును ఈ సభవారు తిరిగి స్థిరపరచుచున్నారు. రాజాముఖ్యస్థానమునకు అధికమును ఉంచవలసి గవర్నరు మెంటువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. అభ్యర్థులు.

(26) విజయనగరం ఘోషా ఆసుకత్రి.

విజయనగరంలోనున్న ఘోషా ఆసుకత్రి అస్తిప్రభుత్వ వద్ద నో నోలలోనున్న శ్రీ దాక్షర్యము నియమించుట యత్యావశ్యకమని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడి శ్రీ మహారాజావాకిని మహారాజు సర్కారువారిని ప్రార్థించి రక్షణము అట్టి పన్నులను తీయవలసి కోరుచున్నారు. - అభ్యర్థులు.

(27) సెటిల్ మెంటు.

ఈ జిల్లాలో తరుచుగా సంభవించు ఖైదులును బట్టి యొ, అందులకు రయతులకు కలుగుచున్న దుష్ప్రతినిధిత్వము, ప్రస్తుతము సెటిల్ మెంటు వలన అధికమైన దనియు, అందువలన రయతులకు ఏమాత్రము ఫలితము లేకుండదనియు, సెటిల్ మెంటు అప్రకటన వారధిరలకు గురించి చేసిన పరిమాణము పారపాటినయు, ఈ సభవారు విన్నవించుచున్నారు. - ఉప:- ఉం. న్యాయవాదిగారు అను:- ఉ. సరసింకరావుగారు.

(28) రాజోపు మండలసభ.

తవ్వేసంవత్సరము పడునైన విశాఖజిల్లాకు మండల సభ కృంగవత్సరము తాలూకాలో ఇటువైది నియమించబడు ప్లమున జనపరలసినది కోరుచున్నారు. - ఉప:- గుండాల రామచంద్రరాజుగారు. అను:- వెనుమత్స నర్సయ్యగారు రాజుగారు.

టైంస్ గడియారం వెలరు 3-12-0.

ఇది ఆఫీసులయందు ఇంటియందును మేజులపై యొం దిన చాల అందముగా నుండును. సరైన గంటముపుక.

అవర్ రయల్స్ రిగ్యులర్ తేలు గడియారము 4-8-0, అవర్ రాస్ట్రాపు గడియారము వెల 4-0-0, తేలికా ధరించు నిక్టర్ వెడి గడియారము వె. 6-0-0, బ్రాస్ లో గడియారము 8-8-0.

వి. పి. చార్మి వేలు. గ్యారంటీ యివ్వబడును. (1761)

విలాసము:- ఇ స్ట్రీటు వాచ్ కంపెనీ, మింటులింగు పోస్టు, మద్రాసు.

ఆంధ్రవత్తికాధిపతి

కార్యాలయము వారు విందు చేయుట

ఆంధ్రవత్తికాధిపతిగారు శ్రీ కాళీనాథుని సాగేశ్వర రావు వంతులుగారియెడ తమ భక్తి విశ్వాసములను, అనురాగమున, బ్రతీయించుటకు ప్రతికాలమునను, కార్యాలయ దొంగు లీ నెల 26 వ తేది ప్రార్థన నొక విందును చేసిరి. గుంపాకర్, కార్యనిర్వాహక, వర్తమాలవాడును, తెలుగున, ఆంగ్లమున నచ్చుకొన్నవకు సంబంధించిన కాఖలవారును, బంబుడింగు మెడికలు డి హార్టు మెంటులవారును నుమారు 70 మంది యాద్యోగీయులు 10 గంటల వరకు శ్రమించి మన శ్రేష్ఠ యుష్టాగ్రస్థి లాభము నుమారుడి. పదునెండు గంటల ప్రారంభమున శ్రీ సాగేశ్వరరావు వంతులుగారు తమ పుత్రులకు ఆస్తులను పంపిణీ చేసిరి. చల్లా శేషగిరిరావు వంతులు, బుజుగుల లక్ష్మీకృష్ణవంతులు ఆ. నారాయణస్వామి నాయుడుగార్లు మున్నగువారు ప్రతి కాధిపతుల కెదురుగబోయి, కార్యాలయము లోపలికి దీక్షించి తప్పి కరతాళ భావములు మ్రోసుమంద, విశ్రమించి తేసిరి.

ఆంధ్రవత్తికాధిపతులగు వెనుమత్స శేషగిరిరావు వంతులుగారు ప్రతికాలముననే పంపించుచు విభజనము చేర్చుట గావించిరి. కార్యాలయములోని వారందఱు భోజనమును చేయుటకు 11-80 మొదలు నాణెం కాలము 8 గంటల వరకు పట్టినది.

భోజనములు ముగిసిన తరువాత కార్యాలయము వారందఱు సమావేశమై, కాళీనాథుని సాగేశ్వరరావు వంతులు, చల్లావెండ్ర రావు వంతులు, చల్లా శేషగిరిరావు వంతులు బుజుగుల లక్ష్మీకృష్ణవంతులు, ఆ. నారాయణస్వామి నాయుడు, నీ కందస్సామిదేవర, వి. రామానుజశాస్త్రి, ఎల్. రాజమూడి కృష్ణు మొదలి, కవుతా శ్రీరామకృష్ణ, చెరువువాడ వేంకట నరసింహరావు, పి. పాటి సత్యనారాయణగార్లు నింక నిరత కార్యాలయ దొంగులను సమావేశమనం దుండిరి.

వెనుకమున శేషగిరిరావుగారిదే చేయబడిన దైర ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట కార్యసారీ గోపాలరావుగారుచి వి. రామానుజశాస్త్రిగారుచి రిండించిన స్వాగతవద్యములు చదువబడినవి. తరువాత,

చల్లా శేషగిరి రావుగారు

ప్రతికాధిపతిగారిని ప్రకటించుచు నిల్లు ముచ్చటించిరి. -

నేను మొట్టమొదట శ్రీ సాగేశ్వరరావు వంతులుగారి గురుల పుత్రులను గూర్చి ప్రకటించుటకు రావట్లగునట్లు తెలువరింప కృష్ణమండల సభ సందర్భమున నాకు అవకాశము కలిగినది. సాగేశ్వరరావు వంతులుగారు తమ జీవితమున, తమ వ్యవధిని, తమ ద్రవ్యమున నొక ఆదర్శమునకై వినియోగించుచున్న మహాపురుషులు. వీరి శ్రమములకు ఫలితము ప్రస్తుతము కనుపడక పోవచ్చును. వీరి నాయకులు ఆంధ్రజాతి చరిత్రను ముగియుటకు లిఖించు బడగలను. ఆంధ్రప్రతిక మూలమున వీరు జీవించుచు వేయించుచున్న నే వ ఆ మూలము ను ని రు ప ము క ము ను నై యున్న ది దీక్షించుట వీర ప్రతిసంవత్సరము నెన్నికల దూత్యములు దురుగ పెట్టుచున్నారో లోకులకు తెలియను. ఇందునకై వీరు చేయుచున్న త్యాగమునకు సాటి లేదు. ఆంధ్రప్రతిక వైదియమును ద్రవ్యమున వీరు కూడలేట్టియొందిన యెడల లక్షలకు చేర్చి యుండును. ఇత ద్రవ్యమున వీరు నష్టపడుచున్నను, పూరిత కార్యమున సాధించి తీరవలయు ననెడి కట్టుదల వీరికి వి శేష ముగ గలదు. మన జీవితాలకై జీవనమునకై ఆంధ్ర ప్రతిక వత్తిక మున్న పాటే తేయవల మనముండు వెలకనే పడియుండి యుండుము. ఆంధ్రోద్యమమునకు ఊరగా నున్న ప్రతికల గా నొక్కటి. ఆంధ్రప్రతిక. ఆంధ్రోద్యమముగూర్చి మొట్టమొదట కల పెట్టినది ఆంధ్రప్రతికయే. సాగేశ్వరరావుగారి కృషి యొక్క ప్రస్తుతము ఆంధ్రోద్యమమునకై చేయబడుచున్నను, ఆంధ్రవిద్యాధికిని, ఆంధ్రసభకును చేయుచున్న శ్రమము ప్రకటించి ఉము. ఆంధ్రోద్యమము, ఆంధ్రవిద్యాధి, ఆంధ్రసభ యన నేల జీవాభివృద్ధికొరకై కలపెట్టినది ప్రతి యాద్యమమునకును సహజముగా భారతముగా నొసగుచున్నాడు. సాగేశ్వరరావుగారికి ప్రముఖులయిన వీరికంటె నిగద్యలను గానము. వీరివర్తమము కై గుర్తులుదగ్గర పడియుండే నక్రమ లేదు. బంధువులు గుర్తులులను కాకలి కాదును. చిన్నులు, పెద్దలు శ్రీలు, పని యున్న వారందఱు వారి దర్శనమున బహు ముగధముగా చేయుగలను. సాగేశ్వరరావుగారి విద్యాభివృద్ధి చేయు సహాయము చేయవలయునని కోరుతున్నాము. ఈ చెప్పేపురి విద్యాలయమును తెలువబడిన

తరువాత కొన్ని గోపాలముల సాయము కలగలమును తెలిపియు ముఖ సాగేశ్వరరావుగారి గదిలో నుండునెడల ఎందఱు విద్యార్థులకు కులభేదములు మాడవలెనని సహాయము చేయుచుండునో తెలియును. సాగేశ్వరరావుగారి రాజ్యాంగ వ్యవహారములను తమకు కులభేదమున విధియించుట గలిగియుండుట సహజమే. స్వతంత్రముగా మొదలైన సభ ఉభయపక్షములకు వో ప్రతిపక్షములయెడలను వీరి కంత ఉభయపక్షముల సాయము గలవు. అన్ని కలుపబడి కలగలమును తెలియజేసి గలకై వీరి విశేషముగా గలదు సాగేశ్వరరావుగారికి ఆదర్శమునకై నిలువబడువారి చెప్పి యుంటిరి వీర సత్యాగ్రహదీక్షను కైకొనుట వీరి యావత్తుకై జీవనమునకు ప్రార్థన

వ్యవహారము నిద్రునముగ నున్నది. ఇట్టి పురుషులయొద్ద మన మందఱు నున్నాముగ నుండుట మనముకొ యదృష్టముగ భావించవలసి యున్నది. వీరియే మనకుల పూజ్య భావము నేనో విధమున దెలియజేయుటకై యీ సమావేశము గావించబడినది. శ్రీ సాగేశ్వరరావుగారిని పొరపట్టుటమునకును భగవంతుడు చిరాయువును, సౌఖ్యమును, సంకదను నొసరుగా ! (కరతాళ భవము)

తరువాత, కంపాజిల్లర తదితరులకును భోజనము ఆ. నారాయణస్వామి నాయుడుగారు

ముచ్చటించుచు నిల్లు చెప్పిరి:-

నేను ఆంధ్రప్రతిక స్థాపించుట నప్పటినుండియు చేయుచుండిన వారలలో నొక్కడను. మేము బొంబాయిలో నుండినప్పుడు ఆంధ్రజాతి, తరువాత చెప్పేపల్లి గల జిల్లిన పిమ్మట నిక్కడను మాయించు చాల దడుముంచి మార్గలకు చేయించుచు సహాయమును మిక్కిలి కృతజ్ఞులము. శ్రీ సాగేశ్వరరావు వంతులుగారు చెప్పి యున్నామని, పెద్ద యాద్యోగులను నొప్పిధముగా ఆదరించువారు. చిన్న వాక కావించు. పెద్దవాక కానియు. వీరి సహాయము చేసింది, ఆకాధం గులమునవాక మిక్కిలి ఉత్తముగ నున్నాడు. ఈ చెప్పి విందు వీరి గౌరవమునకు తీసికొను లక్ష్యమును, నిది భక్తిపూర్వకముగా చేయబడినది గనుక లోకములు ముంపు గోచి న్నాడు. సాగేశ్వరరావు వంతులుగారు తరతర బుద్ధిని త్యాగశీలమునకు నిష్పాక్షిక వర్తనమునకు కంపాజిల్లర కక్షమునను, బంబుడింగు, మెడికల్ డి హార్టు మెంటుల కక్షము నను మునిన పూర్వకమున సమస్యలను నిర్మించుచున్నాడు. (కరతాళ భవము)

అపిమ్మట క్యాపిటేటరు బుజుగుల లక్ష్మీకృష్ణ వంతులుగారు సాగేశ్వరరావు వంతులుగారిని గూర్చి అభివక్షముగ ప్రకటించిరి.

ఇట్లు సంభాషణములు ముగిసిన పిదప చల్లా శేషగిరి రావుగారు కార్యాలయదొంగులకు ప్రకటించు గులాభి పువ్వులతో మిక్కిలి సాగముగా కట్టుకొని యోమము సాగేశ్వరరావువంతులుగారి కోరిక నుంకరింప చేసిరి. అనంతరము

సాగేశ్వర రావు వంతులుగారు

స్వార రహితమున, దయా సభరితమునకు చెప్పుమున న్యాగము నొసగుచు నిల్లు చెప్పిరి:- మూరదము నాకు నేటి నిధముగా వించిన యాభివృద్ధిమునకు, మావిన భక్తిని మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. మూర నాదిను మన ఆభివక్షముగా సంభాషించినను, నిత్యకృత్యములందు నేనుమాకు చేయవలసిన దురము చేయుట లేదు. ఆంధ్రప్రతిక నిర్వహణము నాయొక్కని వలననే నెలవేరవది గాదు. వారి మాయవలె తోడుపాటును మిక్కిలి యవసరము. ఆంధ్రప్రతిక స్థాపితమైనప్పటినుండియు పనిచేయుచున్న నారాయణస్వామి నాయుడు ప్రభువులకు పాటి వారిని, నిపుడు ప్రతికాలమున వేరెత్తి ప్రకటించి తనిదేయుచున్న తదితరులకు కొనియాడ వలసి యున్నది. తారతమ్యము అంతరములముందు గలదు కాని, కార్యోత్సాహమునకు లేదు. ప్రతికా నిర్వహణమునందు పెద్ద యాద్యోగి మొదలు చిన్న యాద్యోగిలకును యథాశక్తిని తోడ్పడించి కొనసాగ నేరను. ఇట్లు మూరందఱు చేయుచున్న తోడుపాటునకు కృతజ్ఞుడను. ఆంధ్రోద్యమము గూర్చి మొట్ట మొదట సాంప్రతికయొడ ప్రకటించి యుంటిమి. ఆపుడు తినిది వాడి ఆక్షేపించువాడ లేదు. అట్లాక్షేపించబడిన యాద్యులు మిపుడు ప్రబల యాదరణకు యోగ్యుడైనది. ఏ యాద్యులును సాగించుటైనను దృఢసంకల్పమును, దృఢ ప్రయత్నమును అవసరములు. ఆంధ్రప్రతిక నిర్వహణమునందు చాల లోటులున్నవని నే నెరుగుదును. కాని, సాగేశ్వర గారి నేను ఆంధ్రజాతిమున నేనింక బ్రతుక్కించుచున్నాను. ఇందునకు మాయొక్కము మన జీవములయొక్కము సహాయము లేనిదే నే నేమియు చేయవలదు. మూర నేను నావీ మూవిన భక్తి విశ్వాసములకు మటి యొకసారి మదకల లోకులకు నున్నాను. (కరతాళ భవము)

విజయ తిలక వార్తలు

[తైలం - ఏ జన్మ]

అంగదేవుడు

అంగదేవుడు వ్యవసాయము.

ప్రభుత్వము వారి కార్యవిధానము.

అంగదేవుడు 21:— అంగదేవుడు వ్యవసాయమును గా
లనయొద్ద నున్నందున వ్యవసాయాభివృద్ధికి ప్రభుత్వము
వారు అవలంబించవలసిన కార్యవిధానమును లాయరుజార్జి
గారు తెలియ జెప్పిరి. వ్యవసాయము దేశమునందు మహాపరి
శ్రేయక వ్యాపింపవలయును. పూర్వమువలె నది విజృంభించు
టకు దొరతనమువారు తోడ్పడుదురు. యదృశమున పూర్వ
ము ననకు కావలసిన తిండి కదాగ్రములలో ఆయుధముల రెండు
కంటెముల దేశములో పండుచుండెను. మూడు మతులను
దేశములనుండి తెప్పించు కొనుచుంటిమి.
యదృశములలో నట్లుగాక మూడు మతుల
పదార్థములను పండించుకొని తక్కిన రెండు మతులను వైద్య
ములకుండి తెప్పించుకొంటిమి 1870 న సంవత్సరమునుండియు
45 లక్షల యెకరల భూమి సేకరణ గాక భీమపడి యుం
డెను. ఆ భూమిని దున్ని పంట పండింపవలయును. భూ
మిని దున్ని వ్యవసాయము చేయవలయు కొంతకాలము వర
కును ఆ భూమి తన సాగుబడి క్రింద నుండుటకు కొడుకు.
వారి కష్టమునకు తగినంత కాలము సేద్యము ప్రారం
భించిన భూమి వారి దృష్టిలో నుండవలయును.
భూమిని యజమాని ఇతరులకు విక్రయించినపుడు కొత్తను
జమాని రైతులు తలెగొట్టుకొండ చుండవలయును. యజమాని
కొత్తవాడైనను, పాతవాడైనను రైతునకు కొలు చెల్లునట్లు
కట్టుకట్టుచుండవలయును. రైతునకు మాత్రం బాధ్యత లేకపోలేదు.
అతడు తగినంత పంట పండింపవలయును. వ్యవసాయాభివృద్ధి
కుండిన ఆటంకములను తొలగించి దొరతనమువారు సాహాయ్య
ము చేయదు. రైతులకు వారు అప్పిప్పించెదరు. నరకును
ఒక పోటుండి మరొక పోటును పంపుకొనుటకు ఖర్చు
కాస్తీ కాకుండ నడుచుచున్నాము అచేయుదురు.
వ్యవసాయాభివృద్ధి వ్యాపింపజేయుదురు. మాలి విశేషము అక్క
రలేకుండ నితర సాధనములవలన పని జరిగించుటకును యేర్పా
టులను చేయుదురు.

వ్యవసాయ సంఘపు తీర్మానము.

వ్యవసాయ సంఘపు పరివాంక్ష మనునదిగాక తక్కిన
కాలము పనిచేసెయ్యదల పంటలన్నిటికీ దీనినను వాచ్చి భూమి
మీద జీవించువారు తగినంత పని వ్యవసాయసంఘము వారు
తీర్మానించి దొరతనమువారికి తెలియజేసిరి.

విమాన ప్రయాణము.

కన్యెయిక్రమము.

అంగదేవుడు 21:— అన్వేరియా దేశపు వైమా
నమును కన్యెయిక్రమము చేటి యుద్ధమున పాక్షాన్త
పట్టణములో బలము చేరిరి. అతడు అన్వేరియాను పోదల
చెను. అదొరతనమువారు పంపెములో నెగ్గువారికి 10 వేల
పానులను బహుమతి చేయుదురు

గవీలో ప్రమాదము.

40 మంది చనిపోవుట.

అంగదేవుడు 21:— ఒక ఇంజను నులుకుచే
పెంజాన్సు సమీపమునందలి రీలంబు గవీలో 40 మందికి
తక్కినవాడుండ చనిపోయిరి. చాలమందికి వెబ్బులు తగిలెను

గ్రామి కురితములు.

అంగదేవుడు ప్రదర్శనము.

అంగదేవుడు 21:— బర్మా రాష్ట్రమునందలి గ్రా
మములలో తియ్యరైల కన్యెయిక్రమము అంగదేవుడు భారతదేశ
కమ్మివనకు అక్కినుగా ప్రదర్శించిరి. అంగదేవుడు యెరు
మతిని ప్రోత్సహించుటకు దీని నుద్దేశించిరి. బర్మాలో
చేతులతో తియ్యరైల కన్యెయిక్రమము కన్యెయిక్రమము అంగదేవుడు
ప్రదర్శించుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

వజ్రముల దొంగతనము.

పోలీసు కఠినత.

అంగదేవుడు 21:— డెయిలీ మెయిలిట్లు వ్రాయు
చున్నది: బర్మా రాష్ట్రమునందలి వజ్రముల దొంగతనము.

దొంగతనము అందఱులో జరిగియుండును. తక్కిన మెయిలును
చులలోనుండి వజ్రములను స్త్రీయలలో నీసికొనియుండును.
వజ్రములను సుమారు, రిజిస్ట్రేషన్లును సందులను మా
త్రమే తెలియ. దొంగలకు ఏయేసమయలో నేని యున్నవో
సందులగుటకు తెలిసి యుండును. తేనియెడల మామూలు బం
గిజన్సు సందులకును. తక్కిన చానికిని భేద మెట్లు కనిపెట్టగలరు.
ప్రభుత్వము దొంగలను దొంగలగుట్టు తెలిసిన పోలీసు శాస్త్రీ
కులు సందులను విచారించుచున్నాడు. అవారికి తెలిసియెడల
దొంగలను పట్టుకొందురు.

స్త్రీయలకు కొట్టుకొనుట.

అంగదేవుడు 21:— యాక్కు సిటీయను స్త్రీయలకు
దరానవారి జనరలు మాన్యుఆర్ తన స్త్రీయలతో నేటియద
యనున కొట్టుకొనెను. వరకు స్త్రీయల కొనలు బ్రదర్లై గ్రేపు
సెండు లేవునకు నడిపించుకొనిపోయిరి. యాక్కు సిటీ స్త్రీయ
లకు దెబ్బతగిలింట్లు లేదు.

బరోడా గైక్వారు.

అంగదేవుడు 21:— బరోడా గైక్వారుగాడు
అంగదేవుడు చేరి.

జరలు సర్ విలియము మార్షలు.

అంగదేవుడు 20 — ఏక భారతదేశపు దక్షిణ
ప్రాంతపు సేనాధికర్యమున స్వీకరించుటకు అంగదేవుడు బయ
లు చేరి.

బ్రిటను జాతీయార్థిక స్థితి.

అంగదేవుడు 21. — బార్న్ మెంటు చేపట్టినను
మరల సమావేశము కావలదు. జాతీయార్థిక స్థితిని గూర్చి త
ర్కించుటకు సాధ్యమైనంత త్వరలో ఎంకా మియరలసిన
దని మెంటు అంగదేవుడు గవర్నరు మియరలని గట్టి నిమగ్న
లయు ననుకొనుచున్నాడు. అక్కిన స్థితి గూర్చి విషయమును
నుటలనకు మరీ కొంత పక్షము క్రియ బూత్వమున బర్మా
ప్రభువు గారు ప్రభువు ముద్రించు దుపకాదిచెదరు.
మరితినర్థమువారు నిప్పటి దినము ఆర్థిక సర్వ సమీపగా లా
యకుబార్జి గారు సభాపత్యమున వసించిరి. కల్లెర కాఖు
సెంతవరకు వీలుగా నుండునో అంతవరకు తగ్గించి చేయవలయు
నని వారాలోచించుచున్నారు.

సర్ ఎల్. కర్తీయ్య ఇరాన్ గారు బర్మింగ్ హామ్
నువ్వనించుకొనిట్లనిరి. వెన్ను మరలంపునం దెప్పలక్షల పా
నులలో హెచ్చింపబడెను. బహుశా ఈ సందర్భము వెన్నుల
నిమిత్తము 1050 లక్షల సావరము వ్యయము కావచ్చును.

చర్చియిగారి యువవ్యాసము.

అంగదేవుడు 2:— దండీస్వేచ్ఛావాదులకు వా
నిన యుత్తరములో చర్చియిగారిట్లు చెప్పిరి. సామాన్యపు
అర్థికస్థితి చాలాశ్రేయమును బలపరచుచున్నది. కాని
రాబడి మాన్యులన్నియు చాలాశ్రేయమును చేడిచిరి. ఒక్క
అమెరికా రాబడి మాన్యులతోపు తక్కిన వాట్లన్నిటికంటె
నది శ్రేయముగలదు. ఇట్లుచేటి నందఱును అర్థికస్థితి
వైద్యప్తి నుంచవలయును. ఆర్థిక చాలాశ్రేయముగ నుండుట
యే ధరలలిత వివరములు వెలిసావుటకు కారణము. ఆం
దుచేత నిప్పును ప్రభుత్వమున నప్పు తగ్గించు సదుపాయమును
చూడవలయును. అట్లయిన నే సామ్య విలువకు తగిరితని కన్యె
వులు లభింపగలవు. గవర్నరు మెంటువాడు మెట్లమొదట కన్యె
యనున తగ్గింపవలయుననిచూచిరి. 1919-న సంవత్సరమునందలి
జరుగలేదు; 1920-న సంవత్సరములో సాధ్యము కావల
యును.

బ్రిటను వర్ధిల్లి.

అంగదేవుడు 21:— బ్రిటనులో యుద్ధవార్తల
దినమున బ్రిటనులో స్వేచ్ఛాలోని నెల్సును విజయవార్తలను
దిక్కునకు నలంకరింపబడెను. అన్నియుద్ధవార్తల నుండి యు
నాకాశ్రయములనుండియు, వలసదేశముల హెచ్చింపవలయు
నుండియు వేలకొని బహుమాన హామీలు లభింపని. క్రిమాం
టులు దొరసాని మెంటుపాన్సు ప్రదేశములోనుండు నెల్సును
గోరియద ప్రత్యేకముగ తయారుచేయించి హరము దేశాని
నంచెను. దీక్షించి గావో మగోతవ్యాయ నిచ్చిరి. ప్రస్తుత
విద్యావిధానమున కాశ్రీతములకు నుండునట్టి యేర్పాటులు
లేవు. జాతీయవిద్యకు చాల అవకాశము కల్గితియిచ్చిరి
భాషము అని వారిని.

ఫ్రేటలు కేసు.

అంగదేవుడు 20 — ఫ్రేటలు కేసులో ఇండియా
నుండి సాక్షులు వచ్చిరి. 29 వ తేదీన విచారణ ప్రారంభింప
వచ్చును.

అంగదేవుడు బర్మా యుద్ధము.

అంగదేవుడు 20:— అంగదేవుడు బర్మా యుద్ధమును
కురించి పి. వెబ్బు గారు బ్రిటన్ లో నిలువ వారి:—
మనవన్న 870 0000 లక్షల యుద్ధములో 6000 000 లక్షలకు
వైగా అంగదేవుడు చే కలదు. ఇంకను యేదానికి 8000
లక్షల పానులు కట్టి యుద్ధమునందున్నాడు. ఇట్టికే కట్టి
కట్టించిన దేశమునకు మహావ్యయము కలదు. యుద్ధములకు
బుద్ధి పూర్వకముగ తమ వాక్కును వదులుకొనలేదు. అట్లు వారు
దేశమునందుండల అధికార కన్యె వారికి కన్నులు కట్టెను.

సుమార్

బోల్లి విక్రమం దురంతము.

వారి ఆసానము.

అంగదేవుడు 21:— దర్జిల్ లింగరలుకు వ్రాసిన
కాబులో చర్చియిగారు దర్జిల్ కేసుకు కురించి యిట్లు తెలి
సిరి. అక్కడి స్థితిగతులు బాగుపడుచున్నవి. బోల్లి విక్రమం
దురంతము త్వరగా కుదముట్టరచ్చును. దర్జిల్ కుందలి బోల్లి
యనేన వారిని కట్టి. వారికి అట్లు అయ్యుండును యు
సామగ్రిని యిచ్చుచున్నాడు. దర్జిల్ కుందలి క్రొత్త ప్రభుత్వ
ము నెలకొని దేశము బాగుపడుటకు అంగదేవులు తోడ్పడ
వలయును.

రువ్యాలో యుద్ధము.

కెట్రోగ్రాను దండయాత్ర.

హెచ్చింపగలదు, అంగదేవుడు 20:— వాయువ్య భాగము
నందు యుద్ధము చేయుచున్న నే పుల్గానా పట్టణమును
పట్టుకొనెను. పుల్గానా పట్టణమును పీట్రగ్రానునకు దక్షిణ
భాగమునందు 10 మైళ్ల దూరములో కలదు. ఇటీవల వెట్రో
గ్రానునందు సానోయిరచ్చిని జనరలు వ్లాగ్ మిగోగ్ గారిని
పట్టణము వశమగునని యుచుకొని గవర్నరు జనరలుగ నియమిం
చిరి నాకాదళమునకు వ్రాస్తూ బోల్లిగ్ గారిని కత
ప్పులకును నిన్న పోత జరిగెను. తననాక కొట్టకు నిప్పులుట్టు
కొని ముందుసామగ్రి ప్రేరినట్లు ప్రహ్వించున భర్తని బయలు
పడెను.

ఒరెంను తిరిగి వచ్చి కొనుట.

ఒరెంను బోల్లి విక్రమం తిరిగి పట్టుకొనినట్లు వారు
చెప్పకొనుచున్నారు 19 రిజిమెంటులను పీడించెరు. ఈయు
ద్ధము వాకోడె కన్యె లింగరలు. జనరలు మువన్వోవ్ తరా
జి మెనసేను నాయకుడు గ నుండెను

బాల్లికు రాష్ట్రమునందు పోరు.

కిగానుండి కోవెను పోగలకు క్రింది వర్తమానము క
చ్చెను:— తెల్లండు ప్రభావములై యిట్లు ప్రకటించెను. జర్మ
నులు కనివారియు రాత్రి కన్యెయిక్రమమును మాట్టించిరి.
వారిని తెల్లండు తెల్లండు కనిపెడిరి. కిగాను 38 మైళ్ల దూ
రములోని వెడెను ప్రాంతమును మాట్టించి నప్పుడు కూడ జ
ర్మనులను కనిపెడిరి. తెల్లండు వారికి అంగదేవుడు నాకాదళ
మును తోడ్పడుచున్నది అందువలన తెల్లండు క్రవల కల్తా
మాను కలుగుచున్నది.

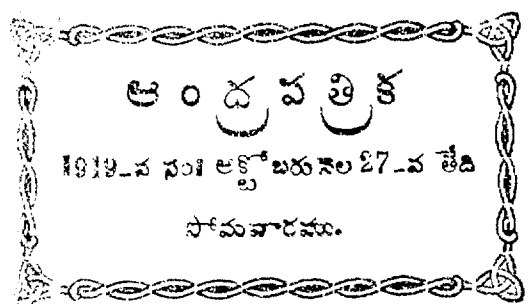
అమెరికా

బ్రిటిషు క్రొత్త యుద్ధము.

నూయాన్సు, అంగదేవుడు 21:— బ్రిటిషువారి నిమిత్తము
అమెరికాలో 2500 లక్షల డోలరులను అప్పుపుచ్చుకొనటకు
నిశ్చయించబడినది. వరలను 1 వ తేదీకి బ్రిటిషువారు నూటికి
5 వేల వడ్డీగల 1850 లక్షల డోలరు అమెరికావారికి తీర్చుకొని
యెన్నాడు. ఈ యుద్ధము మొత్తములోనుండి ఆ యుద్ధమును
తీర్చివేయవలెను. మిగిలిన మొత్తము అమెరికాలో బ్రిటిషు
వారికి కావలసిన సామగ్రియు యెన్నును వారికి వినియోగ
కలదు.

వైద్యుని సేవలు

హ్యారిసు, అంగదేవుడు 2:— మేనాను క్రవలకు గుం
మిట్లు ప్రకటించెను:— వైద్యుని ప్రాంతమునందు క్రవా
ప్రాయమును తెలిసికొనవలసి యున్నది. ఆ కన్యెయు జరుగు
కాలములో కొంతవరకు నెలకల నిలకనుండు టిలసర
మని ప్రాకు గారు యుద్ధసభ వారికి నిల్పి తెలిపిరి. ముందునెలకు
ఆప్రాంతము నాక్రమించుకొనుట ప్రారంభించెను.

హిందూదేశము:

నానాజాతుల సంఘము

అమెరికా సేనేటు సభయొక్క విజేత కార్యోప సంఘమువారి యెరుట, హిందూదేశమునకు స్వయంస్థి యాధికార మొసగుట అవసరమని, మెలోనీ అను అమెరికా పౌరుడు నివేదించినటుల తెలిపియుంటిమి. మెలోనీగారు రాసిన మునం దిచ్చిన మహాపాపనాశము నిన్నటి దినమందిన ఇండియావత్రికలో ప్రచురింపబడినది. సేనేటు ఉపసంఘమువారు నానాజాతుల సమితి గూర్చియు, సంధి నిబంధనల గూర్చియు, వివిధ జాతుల కక్షమున నివేదించబడిన మొరల నన్నిటి, నాలకిందిరి. మెలోనీగారు, హిందూదేశమునకు గల యిబ్బందులగూర్చి తెలిపిన ఆగష్టు 29 దినముననే, కార్లువెల్, బాటల్, బీల్, పోడిన్, రిఫ్రాక్, లోపాటో అను వారలు, లిథూనియా, లెటోవా, ఇస్టోనియా, ఉక్రేనియాల కక్షమున వాదించిరి. అమెరికను పౌరులే, ఉపసంఘమువారి యెరుట విజ్ఞాపనల గావించుట కన్నులగుటచే, మిగిలిన జాతులవారు అమెరికావారి మూలమున తమ విజ్ఞాపనలను సమర్పించిరి. హిందూదేశపు కోర్కెలను సందిగ్ధవానికి వెల్లడించుటకు, లోకమాన్యుడు క్రథమమున ప్రయత్నించెను. స్వయం నిర్ణయాధికారమును హిందూదేశమున కొనగట యవసరమని తెలుపుచు, కిలకుగా రొక కత్రమును ప్రచురించి, ఆంగ్లదేశ ప్రముఖుల కెల్లరకు బంచిపెట్టించెను. దీని ప్రతి నొకదానిని, తిలకుగారు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి కింపిరి. జనవరి 14 వ తేదిన, ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి యనుమతిన, గిల్బర్టు క్లోనుగారి టిటుల వ్రాసిరి:

"మీరు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి వ్రాసిన లేఖ చేరినది. మీరు వారినిగూర్చి దయాపూర్వకముగ చేసిన ప్రశంసకు నాకు మీకు తమ యభినందనముల దెలుకగోరుచున్నాను. స్వయం నిర్ణయాధికారమును హిందూదేశమున కొనగట విషయమై మున్నగు దానినిచింపబడును."

తిలకుగారు, సంధిసభాప్రతినిధిగ దేశీయ మహాజనసభవారిచే నొకకొనబడినను, స్ట్రానిను సంధిసభకు వెడలుటకు బ్రిటిషు అధికారులు వారి కుత్తరు పీయలేదు. అందుచే తిలకుగారు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికిని, క్లిమెంకోగారికిని హిందూదేశము విషయమై లేఖలను వ్రాయుటతో సం తృప్తిజెందవలసివచ్చెను. అటుపిమ్మట హిందూదేశమునకు నానాజాతులసంఘమునందు సభ్యత్వ మీద బడియుట ప్రచురింపబడెను. ఈవిషయమై భారతీయులు దీర్ఘముగ మనసము జేకువలసి యున్నది. హిందూదేశమున కొనగబడిన సభ్యత్వమునకు విశేషప్రాముఖ్యమున్నటుల సామాన్య దృష్టితో జూచు వారికి కాన్పించకబోయినను, విశాలదృష్టితో చూచిన దాని నిజార్థము వెల్లడి యగును. హిందూదేశమునకు నానాజాతుల సభ్యత్వ నియమడిన నూతనస్థానముపై, మెలోనీ గారు తమ యవస్థాసము నా భారతరచిరి. తిలకుగారికి లభించని యవకాశమును, లజపత్

రాయిగారు మెలోనీగారి ద్వారా సమకూర్చుట హిందూదేశపు భాగ్య మునుటకు సంది యము లేదు. మెలోనీగారు హిందూదేశ కక్షమును వహించుటలో, స్వలాభము నపేక్షించుట లేదు. అమెరికా కిందువలన గలిగెడి లాభ మెద్దియులేదు. ఎట్టి మహోద్దేశముతో యూరపీయను సంగ్రామమున అమెరికా ప్రవేశించెనో, అట్టి యుద్దేశముతోడనే అమెరికా హిందూదేశ కక్షము నవలంబించ వలెనని, మెలోనీగారు వాక్రుచ్చిరి.

సంధి నిబంధనల మూలమున ఏర్పడెడు, ఈజిప్టు దేశములకు లేని గౌరవము, హిందూదేశమునకు గలిగెను. సంధిపత్రముపై ఏర్పడెడు సంతకము జేకులేదు. హిందూదేశము సంతకము జేసెను. కాని, సంతకము జేసిన మిగిలిన దేశములకు గల స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునకు లేదు. సంతకము జేసిన ప్రభుత్వము అన్నియు తమ యధికారమునకు లోబడిన ప్రజలెల్ల స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నొసగి తీరవలయునని, మెలోనీగారు నొక్కివక్కాణించిరి. హిందూదేశమునకు సంధి కత్రముపై సంతకము జేసెడి అధికారము నెసగుటలో, ఆంగ్లదేశము మ్యోక ఫ్రాంటును సంపాదించుటకు ప్రయత్నము జేసెనని, మెలోనీగారు తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి. హిందూదేశమునకు సాబుధించిన క్రొత్త, ఆంగ్లదేశపు ఆంతరంగిక సమస్య యని నుడువవచ్చును. ప్రపంచ మంతయు నిర్ణయించవలసిన సమస్య లుద్భవించుటచే, నానాజాతుల సంఘ మేర్పాటు జేకుబడెను. ఈ సంఘము వారు మానవ స్వాతంత్ర్య సమస్యను అంతర్జాతీయ సమస్యగ గావించి తీరవలయునని, మెలోనీగారు నుడిచిరి. హిందూదేశము సంధి కత్రముపై ప్రత్యేకముగ సంతకము జెప్పుట కవకాశ రుచ్చి, హిందూదేశమునకు నానాజాతుల సంఘములో స్థాన మొరగింపుట, హిందూదేశ సమస్య ఆంతరంగిక సమస్యగ నెంచుటకు పిలువడదు.

ఏ కారణముచేతనైన నేమి, ప్రాచీనచరిత్ర రంగమున హిందూదేశమున కున్న తస్థానము చేకూరినది. ఇతర పరాధీనదేశములకు లభించని పదవి సంభవించినది. దీనిని తొలగించుట కేరికిని సాధ్యకడదు. దీని నెటులయినను ను కయోగించి, హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారము లభించునటుల భారతీయులు కృషిని వహించి యున్నారు. ఇందుకు బ్రిటిషువారి సాయముతో బాటు, అంతర్జాతీయ సంఘము వారితోడ్పాటును కూడ గైకొనుట యవసరమగుచున్నది. ఈయవసరమును గుర్తించియే, మెలోనీగారు సేనేటు సంఘమువారికి విన్నవించిరి. మాంటుఫర్డు విధానము, స్వయంనిర్ణయసూత్రమున కనుగుణ్యముగ లేదు. మెలోనీగారు తెలిపినటుల, తుదకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముయినను సంపూర్ణముగ నొసగబడలేదు. స్వపరిపాలన మనుభవించెడిదేశములలో వ్యవహారమున నుండెడి పదజాల ముకయోగింపబడెనుగాని, జనుగు స్వపరిపాలనాధికారము మాత్రము ప్రసాదించబడలేదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము బడయుట కర్హతగాంచయెడల, నానాజాతులసంఘములో స్థాని ప్రపంచవ్యవహారములను పరిష్కరించుట కర్హతగాంచెనని నుడువుట, హాస్యాస్పద మగును. అందుచే స్వపరిపాలనము బడయని హిందూదేశము, నానాజాతుల సమ్మేళనమున తన విధానకృత్యమును సంతృప్తికరముగ నిర్వహించవలసి, భారతీయులు స్పష్టమగువలసి

యున్నారు. ఆంగ్లదేశమునందును, అమెరికాదేశమునందును, ప్రజల కోర్కె లిటుల వెల్లడింపబడుచుండుచున్నది, ఇందుల కనుగుణ్యముగ భారతీయులు స్వదేశమున గూడ తమ దృఢ నిశ్చయమును తెలిపి, స్వయం నిర్ణయాధికారమును పొందుట లాభకరము. దొరకిన అవకాశముల నన్నిటిని తిన్నగ వినియోగింపగలవారే సర్వరాభివృద్ధి జెందుదురు. ఆంగ్లదేశముల కిందుగల నేర్పు ఇతరులలో గాన్పించును. భారతీయులు గూడ, తగిన చాకచక్యమును నేర్చుచు జూపి తరువాతకాలమున కోల్పోవక కృషిసలుపుట భావ్యము. తలపని తలంపుగ లభించిన నానారాష్ట్రసమితి సభ్యత్వమును, భారతీయులు మాతృ దేశోద్ధరణకై నువయోగించు కొనెదరు గాక!

సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు: నిర్బంధపద్ధతులు.

ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులకు సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు, విశాలభావ సమన్వితులని, మన కెల్లరకు దెలిసిన విషయమే. రాజ్యాంగసంస్కరణముల గూర్చి వారు దెలిసిన భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనము వారి యుదారబుద్ధికి ముఖ్యనిదర్శముగ నున్నది. మంజూ రాష్ట్రమున నవలంబించబడిన దండన పద్ధతులకు వారు సహించజాలక తమ యున్నత కదవి నేమాత్రమును సరకుజేయక, తమ మహిమ్నాక్షే తెలిపి విధమున ప్రవర్తించి, ప్రజల కృతజ్ఞతకు బాతలయిరి. మంజూగోనవలంబించబడిన పద్ధతులపై సర్ శంకరన్ నాయుడుగారి యభిప్రాయములను వివరించుటకు, భారతీయులు మిగుల శుతూహలులుగ నుండుచుటకు సందియములేదు. బెసెంటుగారిచే నాంగ్లదేశమున నూతనముగ నెలకొల్పబడిన "యునైటెడు ఇండియా" పత్రికలో, సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు తమ యభిప్రాయములను వెల్లడి జేసిరి. సర్ బి. పుల్లరుగారు తూర్పు బెంగాలు దేశములో ప్రజలకు నిర్బంధింప మొనరిడెను. అప్పటినుండియు, నిర్బంధ విధానము మిగుల తరుమగ నవలంబింపబడుచున్నది. వత్రికాస్వాతంత్ర్య మునుగంటిరి. సక్రమాందోళనము సహితము కార్య నిర్వాహక వర్గపు దయకు బాత్రమగుచున్నది. మంజూదేశమునకలిగిన సంఘటనములు పిలుస్తూ యొక్క ఫలితమని సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు తెలుపుచున్నారు. యుద్ధ మధ్యమున నిర్బంధములను విధించవలసిన యవసరము గలిగినటుల దలంచినను, సంగ్రామము ముగిసిన పిమ్మట ఇంకను కఠినమగు నిర్బంధములు విధింపబడుచుండుట, విచిత్రముగ దోషకమానదు. సక్రమాందోళనమును నిరోధించుట కిట్టి ప్రయత్నములు సుఖవటమన్నటులు, ప్రజలు తలంచుట కవకాశము గలుగుచున్నది. అధికారులలో రాజనీతి తూహ్యమగు చున్నందులకు, రాజభక్తి కరులకు భయమును విపాదమును గలుగుచున్నవి బ్రిటిషు ప్రభుత్వ స్థాపనమునకు ప్రజలే యధికముగ తోడ్పడినటుల, హిందూదేశ చారిత్రము దెలుపుచున్నది. అట్టితరీ, భారతీయులకు పూర్వమునుండియు బ్రిటిషు వారిపై ప్రేమ భావమే ప్రబలియుండెను. కాని, ప్రస్తుత మవలంబించబడు చున్న నిర్బంధవిధానమువలన, ప్రజలు తమ పూర్వవిశ్వాసమును కోల్పోవుచున్నారు. అట్టి విశ్వాసము తిరిగి నెలకొనవలయునని, శంకరన్ నాయుడుగారు గోరుచున్నారు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ఉదారభూములములుగ నుండవలెను. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చవచ్చిన నిర్బంధ శాసనమును నిర్మించి, వ్యక్తి

స్వార్థంత్రమును భంగపరుచుకొండ, రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానము కట్టుదిట్టముల నేర్పరుచవలయునని, సర్వ కార్యనాయకుగారు స్పష్టముగ కోరిరి. దీని బట్టి, జన్మస్వార్థంత్ర రక్షణమును సంస్కరణములలో జేర్చుట ఎంతటి యవసరమో స్పష్ట మగుచున్నది. శంకర నాయకుగారు సహితము, దీని యావశ్యకతను గ్రహించుట సంతసపదము.

ఆంధ్ర ప్రతినిధి శ్రీయుత చెంచయ్యగారు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘ సంయుక్త కార్య వర్షి యగు పురాణ నాగభూషణుల కుతులుగారు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు:

ఆంధ్రుల ప్రతినిధిగా ఇంగ్లాండుకు వంతు బడిన శ్రీయుత పి. చెంచయ్యగారు అచ్చటనుండి నొడినముల క్రిందట ఉత్తరము వ్రాయుచు సొమ్ము లేక తాము విశేషముగా సంకటపడుచున్నట్లు తెలిపిరి. వారు ఇచ్చటనుంచి బయలు దేరి నపుడు వారి కియబడిన మొత్తము పిమ్మట రెండు సార్లు పంపబడిన 79 పానులు కలిసి వారికి రమారమి 2000 రూపాయలు చేరినవి. ఇంకను వారికి 2500 రూపాయలవరకు చేరినగాని తిగిరా వలను వడదు. ఓడలయందు వసతి లేకుండా నుండుట వలన వారి యిష్టప్రకారము వేగముగా వచ్చుటకు వీలుండదు. వారి యుత్తరము చెప్పిపురి చేరిన తరువాత చెప్పిపురి వాసులు కొందరు ఇది వర కీ నిమిత్తమే చంపానిచ్చియుండియు తిరిగి చందాలు వేసి 400 రూపాయలు ప్రోగుజేసియుండిరి. ఇది శ్రీమై శ్రీ చెంచయ్యగారికి పంపబడును. మిగత రెండువేల రూపాయలకూడ యే విధమున నైనను సమకూర్చి పంపియింపవలెనని శ్రీయుత చెంచయ్యగారు విశేషప్రముఖులను నష్టమునకును గూడ లోనగుచు వారి రాక యాలస్యమైన యెడల ఇక్కడ వారి వృత్తికి కొంత హానియగును. ఇట్టి సందర్భమున వలసినసొమ్ము వారికి శీఘ్రముగ నంపి వారిని తిరిగి దేశమునకు రప్పించు ప్రయత్నము నాంధ్రు లెల్లరు జేయుట విధానిక మైనది. పంజాబు నిధికి ఆంధ్రులు ప్రత్యేకముగ వాగ్దానము జేసిన రెండువేల రూపాయలను దాదాపుగా ముట్టినవి. ఆంధ్రులు ప్రత్యేకముగ 1781 రూపాయలు పంపిరి. మిగత మొత్తము మద్రాసులో నేర్పడిన పంజాబునిధి సంఘము ద్వారా ఆంధ్రులవలన వచ్చునని. శ్రీ చెంచయ్యగారికి కావలసిన ప్రైకము నాంధ్రులే పంపవలసి యున్నందునను, ఇందుకు ఆంధ్రేతరులు పూనుకొనరు గనుకను ఆంధ్రులందరు వట్టు బట్టి ఈ 2000 రూపాయలను సమకూర్చి శ్రీ చెంచయ్యగారికి పంపి తమ విధిని నిర్వర్తించుకొందురు గాక! ఈవిని బహు శీఘ్రముగ జరుగవలసి యున్నది. సమకూర్చబడిన మొత్తములు నాపేర పంపగోరెదను.

కె. రామలింగారెడ్డిగారు

నిన్నటిదినము రామలింగారెడ్డిగారు దేశ భావలలో విద్యనేర్పవలసిన యావశ్యకత గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. హిందూ దేశమున దక్ష మరియుక దేశమునందీ సమన్వయములు లేదు. ప్రతిదేశమునందను, దేశభావలలోనే విద్యగలబడుచున్నది. అన్యభాషలో విద్య నేర్పవలసిన దుర్గతి హిందూ దేశమునకు మాత్రమే సంప్రాప్తించినది. దానినుండి దేశము బయల్పడిన గాని, బాగుపడజాలరు. హిందూ దేశమున దన్ని భాగములలోను, మద్రాసు రాష్ట్రము సంధాంగ భాషావచార మధికముగ నున్నది. కాని,

కళలలోగాని, వర్తకములలోగాని, విశ్వవిద్యములోగాని, మదరాసు రాష్ట్రము మిగల వెనుకబడి యున్నది. కొలదికాలము క్రిందటివరకు భారతీయులచే స్థాపితబడిన ఆంగ్లదైనిక పత్రికయొకటి లేని బొంబాయి రాష్ట్రము పురోభివృద్ధియందు హిందూ దేశమునకు మార్గదర్శకమగుచున్నది. బాలుని యావనములో ప్రధాన భాగము, విషయగ్రహణముకన్న అన్యభాష నభ్యసించుటలోనే వ్యర్థమగుచున్నది. అసహజమును, దేశానర్థదా యికమునకు వద్దతి, ఎంతత్వరలో తొలగిన దేశమున కంతటి మేలు గలుగును. ఉపన్యాసకులగు రామలింగారెడ్డిగారి యొక్కయు, అభ్యుత్థులగు నాట్టి. శేషగిరి అయ్యగారి యొక్కయు హితవాక్యములు, విద్యావిధానమున మార్పు త్వరలో గలుగుటకు తోడ్పడునని తలచెదము.

దక్షిణాఫ్రికా విచారణసంఘము

ఈ సంఘము వారు, భారతీయుల వాణిజ్య స్వార్థంత్రమును గూర్చి మాత్రమే విచారణ సలుపుచు రని, తెలిసినంతవఱకు, ఆంగ్లో హైదరాబాద్ పత్రిక యగు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక సహితము తన యసమ్యతి నిరీక్షింప వెలిబుచ్చినది.

“భారతీయుల స్థానము సహనయోగ్యమగుటకు, సమన్వయంతయు పరిష్కరింప బడవలసి యున్నది. భారతీయులు స్థిరాస్తి హక్కుదారులగుట గూర్చియు, ఒకరాష్ట్రమునుండి వేరొక రాష్ట్రమునకు వెడలుట గూర్చియు, విద్యా సౌర్యములను పూర్తిసంపద గూర్చియు, వెంటనే విచారణవలయును. విచారణవలసిన విషయములగూర్చి, కరిమాగర్ మింకను గాలేదు. వాటిని గూర్చి చర్చించుట కింకను కాల మున్నది. వైముసు విషయముల నైనను, నిర్ణయము గావలసినవాటిలో జేర్చవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిని కోరుట అవసరమని, మేము తెలుపుచున్నాము. 1917 సంవత్సరమున, సామ్రాజ్య మహాసభ జరిగిన నాటినుండియు, బర్లను, మలన్, స్టెట్స్ సేనానిగార్లు భారతీయులకు తియ్యరి మాటలు చెప్పిరి. ఈ వాక్యములకు తలవరకు హృదయపూర్వకమునవ్రా, విచారణసంఘ నిర్మాణము బట్టియు, సంఘమున కేమి బడు సభికారములబట్టియు, కరిక్షింపబడుచు. దక్షిణాఫ్రికావారి కీ విషయము గూర్చి స్పష్టపరచుట, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విధియై యున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులగు వి. పి. మాధవరావు, కటేలుగార్లు సాతామ్మలలో నువన్యసిం చిన పిమ్మట, సభవారి తీర్మానము నేకగ్రీనముగ సంగీకరించిరి.

“మాధవరావు, కటేలుగార్ల యుపన్యాసమును వినినపిమ్మట, ఇండియా గవర్నమెంటు బిల్లును కాంగ్రెసుసభ వారితీర్మానముల ననుసరించి మార్చవలయు ననియు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వ వద్దతి ననుసరించి హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించ వలయు ననియు, యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.”

ఇట్టిసభలు నవంబరు 23 తేదీవరకు ఏర్పాటు జేయబడినవి. అక్టోబరు మాసమున కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు 13 సభలలో నువన్యసింతురు. నిన్నటిదినము బ్రాహ్మపుర్లో 13 వ సభ జరిగియుండవలెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు గావించెడి ప్రబోధము ఫలదాయకముగ గాక యని కోరెదము.

దేశీయ మహాసభ.

ఇంగ్లీషుమను వ్రతీక.

అత్యుత్సాహ దీప్తి: మిమనముగాత కొన్ని వరకులను గోరిరి. ఆ వరకులకు సభావసంఘమునా రంగీకరించినగాని సభాకాలానిర్వాహమున కడుతుండు మని. ఇక కాంగ్రెసు వారి నేము విధముల దొరకమునానికి వ్రతీక కలిగించెదరు. వారి ముక్తులకు లొంగకుండ నిజకలిగిన వటువలకుల నా రెవ్వరును నాడవీ జేరవన లేదు. బాధ్యులుగాను లొంగకుం డిన మెక్లీగనుగాను మంచిగానో గట్టిగానో చెప్పి బాధ్యులుగా ను లొంగునట్లు జేవెదరు. మెక్లీగనుగాను పట్టుబట్టి రాజప్రతినిధిగాక కట్టించుకొను. కాదుక వెనదిగిడియొడియాకు ప్రతివన రివ్వక అభివృద్ధి మిజీగలదని యింగ్లీషుమను వ్రతీక గ్రాసినది.

అమృతబజారు వ్రతీక.

సక్రమాంతోరమున సాగించుచేసే సూతుక కార్యముల రహస్యముగ జరుగుటకు తగినవిధానమును మెక్లీగను గారనుమతింపించి మేము సమ్యకముగా బ్రతిఫల రాజనీతిజ్ఞుల భీకర్తీ అట్లు పరిణమించుటకు తగినవిధానము జనునదేకమున సమ్యకమున యుండునని అత్యుత్సాహమున వ్రతీక గ్రాసినది.

కొంబాయి రాష్ట్రీయ సభవారు ఆగ్రెంజువారి 24-6 భారత జాతీయ మహాసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నికొన గోరిరి. ఆసభలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ బాలగంగాధరతిలక్, సర్ శంకరస్వామయగారము.

అన్నికట్టలవారు నాన్యోంకుటము.

లాహోరు, అక్టోబరు 25:—జే.కె. మహాసభయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారు క్రిందటి బుధవారమునాడు ఆహ్వాన మే ఎకరెన రేయేకట్టలలో గున్నను భారత నాయకులందఱును అత్యుత్ సరము కాంగ్రెసువారు రావలయునని అందఱికి నా హ్వానముల నుప తీర్చారించిరి. ఆహ్వానప్రయోగ సన్నిధి నాహ్వానసంఘాధ్యక్షు దొపును. యాదవ్వాగిరీ జే.కె. మహాసభయొక్క స్థాయిసంఘాధ్యక్షుల సామన్య కార్యవ్యవహారికములలో పరిచేత గోరవల యునని వారు నిశ్చయించుకొనిరి.

మణిపురము సంగ్రామము.

ఆసామన్య ప్రతినిధిమహాసభ మణిపురమున కేగిరి. 17 క తేదీని రాజ మిరిగిరి దర్బారుజరిగిరి. మూలకముల వాటు నడంతుటకు శృతిపత్రము: 20 వట్టల రూపాయలును యిండియా దొరకమునాకే యిచ్చెదరు. కొండవారుల వారి పరిపాలన మిగిలినది పరిగా జరుగుటకు కొండలలోనే నలుదివిజన కార్యాలయము లేర్పరచుచు. ఆవట నలు దివిజనలు ఆఫీసులు నివసించురు. కోట్లమున్నగునని నేతలు భుజ. న్యాసంఘముల సాతకముల నై వ్య కాలము మున్నగున వి వి ర్చు డ ప బ దు ను. ఇట్లు క ని చేయకలేనిన వ్యవస్థాపకముగుని నిశ్చయము. కొండవారుల వాసులకు సంస్థానమునకు యిచ్చెదవచ్చు ద్వారా సొంత 75 వేలు వచ్చుచున్నది. ఇకయును వారికోరవ సొంత 125 వేలు వ్యయముల బడవలసియుండు. ఇచ్చవచ్చులకు న యుసామన్యలోనుండి 65వేలు వారికి గాను వ్యవసాయపడకలే ను. కాని యివిమివకు 65 వేలును చమాలకులకు కచ్చు. 50 వేలకంటె చెచ్చుగా వారి కొంకు వ్యవసాయక పీఠం దనితోచుచున్నది. ఇక 75 వేలు కావలెను. మణిపురము సంస్థానమునాకు బ్రతిఫల దొరకమునాకి చెల్లించు కచ్చును 50 వేలులో 5 వేలను మూరమె యివిమివకు దొరకమునాకి చెల్లించి రిక్కిన 45 వేలను కొండ వారులనా! కొరకు వ్యవసాయముల బ్రతిఫల దొరకమునాకు రనుమతించిరి సంస్థానమునుండి చేజుబడికోట్ల మరాఠుమిత్రము సంస్థానమునాకు దొరకమునాకిచ్చుచున్న 80 వేలును యివిమివకు నిత్య సత్కరించు. ఆ మొత్తమునగూడ కొండవారులనా! కొరకే క్షయపరచలేను. సంస్థానమునాకు దొరకమునాకి తీర్చవలసినవిద్యకముగూర్చి ప్రతిసామన్య 60 వేలరూపాయల నియ్య సక్కరించు. సొంత 80 వేలు మూరమె యిచ్చి చాటునని కమిషనరుగాను నడిచిరి.

కొంబాయి గవర్నరుగారి కాసనసభ్యులకు ఆసభలో 35 జార్జి కార్యకేసుగాను తేరివారమునాడు ఇట్టి ప్రయ్య కొనిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

సె నే టు స థ.

శనివారం సాయంత్రము 2-30 గంటలకు గా॥ వ్యా యముల్లి ఓల్డుఫీల్డుగారి అగ్రాసవాదిపర్యవేక్షణ క్రింద సే నే టు స థము, సె నే టు స థమునకు పరీక్షి సమావేశమై ఈ క్రిందివిష యముల చర్చించిరి.

రిజిస్ట్రార్ కు వదలి.

ఒక నిబంధన నమోదుకొని ఒక కార్యము రిజిస్ట్రార్ చేయవలసి కచ్చితముగా, ఆచేయవలసినరీతిని సెలవు దిన ముగా నిబంధించిన యెవల మనసటి దినము ఆకార్యము చేయవలయును. అట్లు మనసటిదినము ఆకార్యము చేసిన నిబంధనల నల్లంఘించియు ఎంచుకొనవలయు. ఈ తీర్మానము సిండికేటువారిచే ఉపసాదించబడి కె. రామనాథాచారిగారిచే బలపరచబడి సభవారిచే ఆమోదింపబడినది.

రిజిస్ట్రార్ కు కార్యాలయపు గంటలు.

కడప నంద్యాలమునకు పరీక్షలకు ప్రవేశమునకు, రిజిస్ట్రార్ కు కార్యాలయములో రాత్రి 12 గంటలవరకు కట్టబ డియుండెను. కడప యీ కార్యాలయమునకు పరిచరగు గంటలను నిర్ణయించుట ఆవశ్యకమని కె. శ్రీనివాసయ్యగారు యీ క్రింది తీర్మానమును ఉపసాదించిరి.

తీర్మానము:—రిజిస్ట్రార్ కు కార్యాలయమునందు వర్జ్ వ్యవహారములు జరుగుగంటలు ఉదయం 11 మొదలు సాయంత్రము 5 వరకు ఆదివారములు, కడపటికేవారములు గలదినముల ప్రకటించబడు సెలవులయందు ఆఫీసు తెరువ బడదు.

సాయంత్రము 5 గంటలవరకు, ఉదయము 4 గంటలవరకు ఆఫీసు ప్రవేశమనెను కె. వి. రామనాథన్ గారు ఒకసవరణమును ఉపసాదించిరి. ఈ సవరణముతో తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదింపబడినది.

మూర్ఖులు.

యం. యల్ దీగ్రీయుమ్మ పద్ధతయందును కృతార్థులై సవారి చేర్చ ప్రకటించు విషయముల యందును కొన్ని అన్ని మార్పులు చేయబడినది.

మెడికల్ డిగ్రీలు.

ఈ కుత్తిక ప్రవేశమునకు విషయమై ఈ క్రిందిమార్పులు చేయబడినది. యం. వి. వి. యస్., శేక యల్. యం అందు యస్ కడపటి పరీక్ష ప్రవేశమునకు.

కడపటి పరీక్ష:—పరీక్ష అన్ని భాగములకు రూ 50 మొదటిభాగము మాత్రము రూ 20; రెండవభాగము మాత్రము రూ 30.

బి. ఏ. (హానర్సు) పరీక్ష-1 వ ప్రాంచి.

1920 సంవత్సరమునకు జరుగు బి. ఏ. (హానర్సు) 1 వ ప్రాంచి పరీక్ష 1919 సంవత్సరపు నిబంధనల ప్రకారమున, 1920 సంవత్సరపు నిబంధనల ప్రకారము జరుగును. ఇది గా॥ మెక్లెయిల్ గారిచే ఉపసాదింపబడి, వ్యాయముల్లి కూట్టు ప్రాంతముగారిచే బలపరచబడి సభవారిచే ఆంగీకరింపబడినది.

అకెడిమిక్ ఉడుపులు.

కాన్వోకేషన్ యందు పట్టభద్రులు ఉడుపులు ధరించు నిబంధనలందు కొన్ని మార్పులు సభవారు చేసిరి.

డెల్ బిల్ కా లేడె.

ఈ వారేజి సంఘమువారు ఇంటర్మీడియేటు తరగతులు వారి కళాశాలలందుంచుచున్న, దొరతనమువారి యుత్తరపు ననుసరించి ఈ విశ్వవిద్యాలయమునందీ డెల్ బిల్ కళాశాల ను నీర్వహణ వలెను తీర్మానము రెవరెండు మెట్టె గారిచే ఉపసాదించబడి, వారిని ఏకాగ్రాధిరీత్యమున సభ వారిచే ఆంగీకరింపబడినది.

డాక్టర్ లా జర్నల్ గారి ఎండ్రోమెంటు.

కాన్ఫ్రంసుల సభ్యునియి ఇండియన్ క్రిస్టియనుల మతస్థాపకులయొక్క మానవము 20 రూపాయలు విద్యార్థి చేతన మొదలగుటకు ఒకభండును విశ్వవిద్యాలయమునకు పోషించినందు డాక్టర్ లాజరసుగారు బాగాన మొదలెరి.

ప్రీవెంట్ గా గా యీ విద్యార్థి చేతన విషయమై సరి యగు నిబంధనలను ఏర్పాటు చేయలేదనియు, యీ విషయ ము రాబోవు సె నే టు స థయందు చర్చించిన బాగుండునని అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

ఉపసాదకుడగు రెవరెండు మెట్టె గారు వై అభి ప్రాయముతో ఏకీభవించు తమ తీర్మానమును ఉపసంహ రించుకొనిరి.

కలకత్తా యూనివర్సిటీ కమిషన్.

బి.ఎ. సలీకే గారి క్రింది తీర్మానమును ఉపసాదించిరి. తీర్మానము.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ కమిషన్ వారి సేదీక మను సరించి యీ విశ్వవిద్యాలయమునకు ఎట్టి మార్పులను చేయ వలెనో ఆలోచించి నివేదించుటకై యీ క్రింద పేర్కొనిన సభ్యులతో ఒక సంఘము ఏర్పాటుచేయవలెన.

సంఘసభ్యులు:—గా॥ వ్యాయముల్లి ఓల్డుఫీల్డుగారు, గా॥ వ్యాయముల్లి కర్ ఆల్బర్ట్ హీమ్ గారు, గా॥ వ్యాయ ముల్లి శేషగిరి అయ్యగారు, గా॥ రిజిస్ట్రార్ హెబ్బాగారు, గా॥ ఇ. యం. మెక్లెయిల్ గారు గా॥ సర్జెంట్ జెనరల్ గిప్పె రుగారు, కె. శ్రీనివాస అయ్యగారు, హెచ్. జె. ఆల్బెక్ గారు, యల్. ఎ. గోవిందరావునయ్యగారు, పాదరు బర్మాం గారు, డబ్ల్యూ హెచ్. జేమ్సుగారు, కె. వి. రామనాథం గారు, కె. రామమూర్తిగారు, జె. ప్రీవెంట్ గారు, ఆర్. యం. ప్రాథాప్ గారు, పి. వి. శేషఅయ్యగారు, పి. యస్. ప్రెవెంట్ గారు, కె. రామనాథాచారిగారు, డాక్టరు. గిప్పెర్స్ ప్లేటరుగారు, యస్. కుప్పసామి కాస్త్రిగారు, జి. మోటరంగరావుగారు, జి. రామకృష్ణ పిల్లేగారు, డబ్ల్యూ. యం. జంబ్రోగారు, పి. పి. రామస్వామయ్యగారు, యస్. కృష్ణస్వామయ్యగారు, హెచ్. ఒ. కర్నాగారు, జి. వి. శివ బ్రహ్మ కాస్త్రిగారు, ఎ. మెక్లెయిల్ గారు, కె. వి. రంగసా మయ్యగారు, అర్థుర. డెలిస్ గారు, యస్. గార్డియగారు, ఎ. యెక్. హైదర్ గారు, కె. రామలింగా రెడ్డిగారు, పాల్. అన్నాసామిగారు, జి. ఎ. సలీకే గారు (కన్వీనరు)

ఈ తీర్మానము నుపసాదించుచు బి. ఎ. సలీకే గారిట్లు పర్యవేక్షించిరి:—ఇట్టి సంఘముల నియమించి కార్యము జరుపు టకు దొరతనమువారికిని విశ్వవిద్యాలయమువారికిని అధికార ము కలుదు. ఈ విషయమున విశ్వవిద్యాలయము శ్రేయదీను కొని మార్పులు చేసికొనిన బాగుండునని వైరాయిగారు అభిప్రాయమిచ్చిరి. కడప మనవత్సరమువారికి శ్రేయ ఇచ్చు టకంటే సే నే టు స థముల్లి యీ విషయముగూరించి ఆలోచిం చిన బాగుండును. కలకత్తా యూనివర్సిటీ కమిషన్ వారు తమ నివేదికను మధ్యాను విశ్వవిద్యాలయ పెక్కు-హాట్ల ప్రకటించిరి. అట్టి ప్రకటనకు మనము తగుసట్లు విద్యార్థిభావ మును ఆ కమిషన్ వారి నివేదిక మనసరించి, మార్పులు చేయవలెను.

రెజిస్ట్రార్ హెబ్బాగారు యీ తీర్మానమును బలపరచిరి.

వ్యాయముల్లి శేషగిరి అయ్యగారు.

ఈ తీర్మానము సదిక్షేపించుచు యీ యేర్పరిచినసంఘ ము పెద్దదనియు, వీరులిసి తనిచేయుట అసంభవ మని చెప్పి రి. సే నే టు స థములందరు ఒకసంఘమై యీ విషయమై చ ర్చించి తీర్మానించవచ్చును. అత్యుక్త ప్రతిసే నే టు స థమునకు తన అభిప్రాయము ప్రకటింప అవకాశముండును. ఇట్టి ఉపసం ఘముకట్టి ఏర్పాటుచేసిన సే నే ఆసంఘమునం జేబోకమును పుచ్చుకొనెను.

కమిషన్ వారు, దొరతనమువారు మధ్యను విద్యను గలపు విధానమును అతిగీతముగా ఖండించిరి. ఈ విషయమై దొరతనమువారు రెడ్డి మార్పులచేయ సెలవునున్నారో కొంచ యుకూడ మనకు తెలియదు. అట్టి సందర్భమున సే నే టు వారు యీ విషయమై తీర్మానించుటలన ఏమియు లాభములేదు.

ఎ. కృష్ణస్వామయ్యగారు

యీ తీర్మానమును అధిక్షేపించుచు ఇట్టి ప్రాయ మిచ్చిరి:—ఈ సంఘము చాల పెద్దది. వీరుకలిసి పనిచేయుట కష్టము. ఇట్లు సే నే టు స థముల కాము కృతార్థులయట కన్న దొరతనము వారు తమ ఉత్తరవులను ప్రకటించుటకు రక్షిం చుట ఉత్తము.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి. శే నీవిష యమున వ్యాయముల్లి శేషగిరి అయ్యగారిగో భిన్నాభి ప్రాయముడగుటకు చింతిల్లుచున్నాను. నిజముగ మధ్యను విద్యా విధానము మార్పుట ఆ కళ్యణము అదిదొరతనమువారివని. అయి నను దొరతనమువారు, సే నే టు వారి అభిప్రాయమిచ్చు పూర్వ మే, వారి విషయమై ప్రకటించుట మిక్కిలేతప్ప మన తీర్మా నముల, ననుసరించియు వాన కార్యక్రమ ములో చించవలెను. దొరతనమువారు మన తీర్మానముల నల్లంఘించిన వారికప్పు వారివూడ సే యుండును. ఏవిధముగ మూలము సే నే టు వారి అభిప్రాయముల ప్రకటించుట అవశ్యము.

వ్యాయముల్లి కూట్టుప్రాట్ గారు

తీర్మానమును బలపరచుచు కమిషన్ వారు మిక్కిలి శ్రమతో అధికమగు విమర్శల తమ అభిప్రాయములను ప్రకటిం చిరి. అట్టి అభిప్రాయముల విషయమై యీ విశ్వ విద్యాలయ మువారు ఆలోచించవలెనుట ననుచుండెను.

కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారు

యీ తీర్మానమును అధిక్షేపించుచు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి:— ఈ విషయమై కార్యభారము తనొంచవలసినవారు దొరతనము వారుగాని విశ్వవిద్యాలయాధికారులుగాను. కనుక దొరతనము వారికి ముందే సే నే టు వారు తీర్మానములు జేయుటలన ఏమి లాభము తెలియవచ్చుది. ఇండియా దొరతనము వారే కలకత్తా వి శ్వ వి ద్యాల య క మి షన్ ను ని య మిం చి రి. క మి షన్ వారు తమ నివేదిక ము ను ప్రకటించిరి. ఇంక విద్యా విధానమున మార్పులచేయుట దొరతనమువారి ముఖ్యధర్మము. కావున యీ సమయమున సే నే టు వారు యీ విషయమున బోక్యము పుచ్చుకొనిన దొర తనమువారు పనిచేయవలెనుటకు ఒక మమన కలిగించిన వార మగుచున్నాము

మెక్లెయిల్ గారు

ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు పాయ మిచ్చిరి:— ఈ సంఘము పెద్దదయినను, వీరు శే రు శే రు ఉపసంఘములుగా ఏర్పాటు చేసుకొని, కార్యభారమును పు చుకొనదురు గాన సంఘము పెద్దదని భయపడ నక్కరలేదు. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ మందువలె లాపములు అనేకములు లేవు. అయినను కమిషన్ వారి నివేదికము ననుసరించి విద్యార్థివృద్ధికి మార్పులు చేయుట అవశ్యము.

దివాన్ బహదరు గోవిందరావునయ్యగారు

యీ తీర్మానమును బలపరచుచు సే నే టు వారికి తమ అభిప్రాయముల ప్రకటించుట ధర్మమనియు విద్యా విధానము రేయి మార్పుచేయవలసిన సమయమందు దొ ర త న ము వారికి కార్యాలోచనయందు సహాయముచేయుట కర్తవ్యము గాని దొరతనమువారి ప్రకటనల. విమోచనలనెని యుత్సా హముతో నుండుట మేలుకాదు అనిరి.

ప్రణతా ర్థవారలయ్యగారు

గారు తీర్మానమును అధిక్షేపించుచు సే నే టు వారికి మ ధ్యనువిద్యావిధానమునై ఏలాటి అధికారము లేదనియు, నియ మింపబడిన సంఘము పెద్దదనియు అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

సవరణములు.

సంఘమునందు యీ క్రింది పేర్కొనబడిన పేర్లను చే ర్పకలయునని సవరణములు ఉపసాదించి బడెను

మిన్. డిలాహే గారు గా॥ వి. యెక్. శర్మగారు గా॥ యస్. శ్రీనివాస అయ్యగారు, కె. డాండ్ కర గారు, మిన్. ఇ. మెక్లెయిల్ గారు, పి. ఆర్. స్వామి నాథయ్యగారు, వ్యాయముల్లి కూట్టు ప్రాట్ గారు, రెవరెండు మెట్టె, యల్. యస్. డెలిస్ గారు, యస్. ఇ. రంగనాథంగారు.

తీర్మానము ఆమోదింప బడినది

ఈ వైశేష్ట తీర్మానమునకు చేతుటకు ఉపసాద ము ఆంగీకరించెను. ఈ సవరణములతో తీర్మానము సభ వారిచే ఆమోదింపబడినది.

గోకలే ప్రెజి.

ఈ ప్రెజి ఎకనామిక్స్ క్రిస్టామ గలిగిన వాడుకూడ పొందవచ్చునని నిబంధనముల యందు సవరణము చేయవలె నను తీర్మానము డాక్టరు ప్లేటరు గారిచే ఉపసాదించబడి సభ వారిచే ఆమోదింపబడినది.

అరవ నిఘంటు.

ఈ నిఘంటు సంఘమువారికిని సిండికేటు వారికిని బి గిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు ప్రకటించవలె నను తీర్మానము దివాన్ బహదరు గోవింద రావునయ్యగారు ఉపసాదించిరి.

వై ను ఛాన్సెలరు గారు, సే నే టు స థముల ఉపయోగా ర్థమై సిండికేటు, చర్య అవ్వొత్తించుట సిండికేటువారి ధర్మమని నూచించిరి.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు యీ తీర్మానములు బల పరచిరి. తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదింప బడెను.

సభ అంతటితో మగి నను.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కార్యకర్తలకును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధముల అనుసరించుటలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమునకును కలుగజేసి కరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును, ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇరానుగా నీయబడును. పోస్టాల్ యొక్క మేము ధరించి తండ్రికము. కంటికి ప్రాయశోకము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునికొకర గోవిందదే, అతంకనిగవా క్షేపణలయం, 157, బాబ్స్, మరాన్

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 26 వ లోక్ సభ సభ్యుని ప్రకటించబడిన "సం
పూర్ణ మండల నిక, నిర్జక, కాశ్యూక, మహానద" అనిపించి
మండి ప్రతినిధులు రాజకీయాలలో నిజమనబడు రక ప్రతి
నిధారులు తెలుగులో సభ్యులకు నిర్జకము చేయబడింది.

టర్కీ దేశ వ్యవహారము.

జర్మనీల కలకలము.

లండన్, అక్టోబరు 21:— టర్కీ దేశాంతర్భాగము వందు స్థితిగతు లధ్యక్షుడు ముసున్నువని గ్రీకు అధికారులు ప్రకటించిన సంకటావలన తెలియచున్నది. క్రొత్తపర్వత వర్షమునందు జర్మనీ పక్షపాతులగు తురుక్కు యువకులు బలవంతులై యున్నారు. సంధిసభవారి నిర్ణయములు కొనసాగి తుండ్ల చేయుటకు వారు కృశ్యశ్రమలై యుండినట్లు కనిపించుచున్నది. క్రైస్తవులను రూపుమాపుటకు కూడ వారు యత్నించుచున్నారట. గుల్తానుకును తురుక్కు యువకులకును వివాదములు కలుగున. యువకులు గుల్తానుకు బదులుగా మహమ్మదు గలీమును రాజుగా చేయదలచిరి.

జర్మను సేరస్థులు.

ప్ర్యాగ్, అక్టోబరు 21:— యుద్ధములో సేరస్థులను కేసి వ జర్మను ఉద్యోగులను కట్టి ఆక్రమించి వరుసనందెమగతు కలదు. దాని నెవరించి పరాక్రమము 600 మంది సేనకు బయలుదేరిరి. ప్రతివాదను యేయే సేరస్థులు చేసిరియు నదివారింది. సాక్ష్యమును ఉదాహరించి. సేరస్థుల యువ రాజు రూపు సేరస్థులలో నొకడు.

యుద్ధ వ్యవహార పథ.

ప్ర్యాగ్, అక్టోబరు 21:— హేవాను ప్రకటన సంఘ మవాట్లు తెలియజేసి:— ఇదివరకు యుద్ధవ్యవహార పథ కు ఒకటిగా క్రిందివారిని నియమించిరి.— జపానువారిను మట్సుయ; ఫ్రాన్సు పియె. కెల్మెంటు; గ్రేటుబ్రిటను డల్ఫ్ ప్రభువు, ఇటలీ సీనరు వినిటాలోగ్నో, సీనరు పల్లినో; అమెరికా బగజోవాధును.

పార్లమెంటుకు మహాసభ.

వాషింగ్టన్, అక్టోబరు 22:— కూలీలకు, ధనస్యానులకు కలుగు రిగాదాలను ఉద్దేశములవారును కలిసి పరిష్కరించుకొను విషయమును యోచించుటకు మహాసభయొక్కటి వాషింగ్టన్లో జరిగింది. ఆగభవ ధనస్యానుల, కూలీల, ప్రజలప్రతినిధులు విచ్చిరి. అందరుమకలిసి వ్యవహారములను పరిష్కరింపవలయును తీర్మానమునుసభవారు నిరాకరించి ఉత్తర కనివాండ్ర రిగాదాను పంచాయతీ సభవారులను పరిష్కారము కావలయు నను తీర్మానమును కూడ ప్రోత్సహించిరి. కావున సభా ప్రారంభమునందు తిగాదా ప్రస్తావనను కలదు. వ్యవహారమును పరిష్కరించి ధనస్యానులకు కూలీలకును వివాదము కలుగకుండ సభాధ్యక్షులు చేయవలయునని విన్నవించు అమెరికన్యులుగ నన్నును సంతకము జరిగిరి.

లండన్, అక్టోబరు 22 — బియాట్రి ప్రభువుగారు ఉద్ధర ననుద్రపు బియాట్రిగారు విడుదలము దాల్చరని గతెట్టు తెలుపుచున్నది.

న్యూయార్క్, అక్టోబరు 22. — లాంగుమోక పని వాక్రొనమ్మెట్టు అంత మొందినది.

కట్టాణ్ గారి రాజీనామా

లండన్, అక్టోబరు 21:— ఇండియా కాన్సిలు సభ్యులు కట్టాణ్ గారు వరకీ రాజీనామా నిచ్చిరి. నవంబరు ఆరంభములో ఇండియాకు బయలుదేరెదరు. భావనగరము సంస్థానమునకు విజయమునందుకు కతి దంగీరితీ చేయవలెను. ఇండియా కాన్సిలు సంస్కరింపబడు లోపల పార్థివానే నికొకరు నియమింపబడునట్లు లేదు.

అస్సామలై సెన్సులు:— ఆయుధ కావనమునందరి లై సెన్సులింపుక సంస్కరింపబడునని హిందూజాతీ ప్రభుత్వము వారు తెలియబరచిన తీర్మానముప్రకారము అస్సామ ప్రభుత్వమువారు కొన్ని మాన్యుల మొందిరి. ఫిభుకమినునరు, సర్ బిరుదానునకు సమానములుగాని అంతకంటె మెచ్చువిగాని యగు వికరములవాన్యువారు, రాజానవాని బిరుదులకుట్టువలసి జేయవలె విరుదలవాన్యువారు గారిపూర్వ, విత్తి సిద్ధిపరచువాడును వీరికి లై సెన్సులకనునరేను. ప్రస్తుతము లై సెన్సుబొందియున్నవారు మరల లై సెన్సుల కొందలమును ననిచ్చి పిమ్మట వారీర్మానములో ఎచ్చలెదులు నేమేరిలిని లై సెన్సులని నకులయనో మేజిస్ట్రేటులకు నూచనరీయబడిన

ననుద్ర కంత్రివార్త మార్గముల జేదియో చెడుట కలసి కొన్ని మెల్లవరకును యూరపు. ఇండియా సిల్ను కంత్రి వార్తలందువుడును, వాటి సంభవపుడును చాల అలగ్య మగుచుండునని ఫీవాంగు ననుద్ర కంత్రివార్తా కార్యాలయ మువారు తెలియ బరచుచున్నారు.

యుడెనిచి సెన.

లండన్ అక్టోబరు 22:— జనరలు యుడెనిచిగారి సేన (పథాన కిరిము బెన్సోకొనెలో కట్టణమునందు కలదు. వారికి బోల్లివిక్కులు క్రమమైన నిరోధమును కలిగించుచున్నాడు. వారు సేనను మొగ్గురించుచున్నారు. వారికి కతిమ్ములును, వడత్తు సేనలు రావలసి వున్నది. వారికి విజయము కలుగుననుదై రక్తము కలదు. తెల్వో గ్రాదును కట్టు కొనినవన్నకు ప్రజలకు ఆహారము లభింపజేయవలసియందును. గాన దానిని కట్టు చేయుటని ఆతడు అమెరికావారిని కోరెను. వారి సేన 12 కేటకు మించియొందదు. బోల్లివిక్కుల సేన 20 కేటకుండుట. యుడెనిచి సేనలకు తెల్వోగ్రాదు కరణకు రానిచ్చి ఆక్రమణ వేరభించెదరోమో యని ఫిన్లందు చేకపు సైనికాధికారులు భయపడుచున్నారు. దానిని గారి సేనలకు కుదుర్చుకొనునందు ముగ్గు కలుగునని కాని స్టాటునోపిల నండి ఒక వార్త వచ్చెను. ఈ క్రమకాసేనాని క్రివియనండి ఉత్తరభాగమునకుపోవు లైసెన్సుమును క్వం నము చేసెనట. ఇంకకలన దానిని గారి సేనకు భంగము కలుగునని అవార్తయందు గలదు.

దివాళి మచ్చట:— పోదరములో ద్వితీయో పాధ్యాయులుగా నున్న లచ్చప్పగారి కుమారుడు పాతేపు యందు నూచు మొగము కాన్సుకో నెను. శత్రువృత్తులను భయపెంచుచున్నాడు. వాణా ఆఫీసు బ్రోతు నున్నరా జనువాడును క్రిత్తిక నే మొగమును జేదొయియు కాన్సు కో నెను. దివాళి నరదా లిట్టిచేరా?

పెనుగొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నెంబరు 228/1919
వాది:— ఎన్. సి. క్రిష్ణమూర్తియ్య పెనుగొండ
ప్రతివాదులు:— ఇబ్రహీం రాఘవేంద్రా చార్లెస్ పెనుగొండ: మహాధికారులగు రాఘవేంద్ర స్వాములవాడ నంబర గూడు.
వాది ప్రతివాదుల పయన పుష్టిగోడయిండు. బచ్చలి గుంత యందుకొనుటకున్న వాదియ్యటి కామగారి కయి రాలు చేయుచుటకున్న మతమునకు పోవు సంగతు వాది వనివాండ్లు ఉపయోగించు కొనుటకున్న వాదీవాక్కును స్థిరపరుచుకొని కాల్వోక యింజక్షను కోరి వాదీప్రతివాదులు పయన దావా దాఖలు చేసియున్నాడు. వాయిదా 11-11-1919 లు వేసియున్నాడు. ఆదినము ప్రతివాదులు వాదకు కానంత పరోక్షముందు తీర్మానించబడున. ఆకసంగతి తెలుపదమయినది. (1856)
24-10-19 హెచ్. ఆర్. శేషప్ప.
పెనుగొండ. వాదివరం వకీలు

శ్రీకైల మహాక్షేత్రము.

ఆంధ్రమహాజనులకు విన్నవము.
శ్రీ కైలక్షేత్రము భరతఖండమునందు 1 లపుగ్యస్థలము లందు ముద్రసిద్ధమైన మహాస్థలము. కాని జేవాలయములు జీర్ణములై యాత్రికుల మార్గమునందు శ్రీకైలక్షేత్రమునకును నీటివసతియును స్థలవసతియును లేకను యాత్రికులు కష్టపడుచున్నారు. జేవాలయములకు వాగుచేయుటకు యాత్రికులకు సౌకర్యమును గలగజేయుటకును వాగంటి వీరమల్లికార్జునలింగము అయ్యవాడగారు శ్రీకైలనివాసమున కై కొని కనిజేయుచున్నారు. శ్రీ శివార్చ్యుశ్శీర్ష సమయము నందును కరంత నవరాత్రములందును వల్లికార్జునలింగం అయ్యవాడగారు యాత్రికుల కన్నదానమును జేయుచు మహాశివరాత్రును జేయుచున్నారు. శివభక్తవరాధులును లోకోపకార పరాధులును జేవాలయములకు గాని స్థలములకు గాని అన్నదానమునకొగాని ధనసహాయమును జేసి పుణ్యము వార్జింది మల్లికార్జున లింగము గాని క్రతుశ్శ్రుతులను సఫలము జేయుదురు గాక. శ్రీకైలక్షేత్రమునకు సంబంధించిన విషయములకు గలగజాన గోడవారును ధనసహాయము జేయదలచినవారును నీక్రింది చిరునామాలలో నొకవోటికి వ్రాసిన విషయములు విరచించు దెలుపబడును.
1. వాగంటి వీరమల్లికార్జునలింగము అయ్యవారు.
శ్రీకైలను అక్కరకు పోట్టు, నందికొట్టుమారుతాలూకా కర్నూలు జిల్లా
2. కా. నాగేశ్వరరావు.
7 తలుపునెట్టిపేది, మద్రాసు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము: వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా

- 1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.
అనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును.
మొదటి సంచిక నెల ప్రతి 1-8 1-0-0
రెండవ " " " 1-0-0
మూడవ " " " 1-0-0
నాల్గవ " " (కొద్ది క్రితులే) 1-8-0
ఐదవ " " " 1-0-0
ఆఱవ " " " 1-0-0
ఇందు విశేషా నమోదంగ్రాహ చిత్రరీతిని విశేషము.
ఏడవ సంచిక నెల ప్రతి 1-8 1-0-0
ఎనిమిదవ " " " 1-0-0
తొమ్మిదవ " " " 1-0-0
పదియవ " " " 2-0-0
6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ విషయములు సంతేముగ చిత్రపటములతో ముద్రితము యున్నది.
ఈ పదిసంచికలకు ఏక కాలమున కొనవారికి మొత్తముగాద సరసముగ యిచ్చెదము.
2. ఆంధ్రోద్యమము.
ఇందు ఆంధ్రమున సభాధ్యక్షుల యువస్వామములు, ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుల యువస్వామములు పీఠ విధిపటములు, చిత్ర తీర్మానములు సలక్షణముగా చక్కని చైలిలో పెద్దఅక్షరములతో ముద్రితము యున్నది. నెల ప్రతి 1-8 1-8-0
3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది క్రియంతి కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారి విరచితము నెల 0-4-0
4. ఆత్మజ్ఞాన.
దయ్యముల సద్భావమును గురించిన కాశ్మీయచర్చ, పా. బగ్గన్నాధస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము నెల 0-8-0
5. శారదాంబ.
సంతుడురాచార సంస్కరణమునకు మార్గమిందు చూపబడినది ఇది శ్రీ భర్తృహోధిని యను నాటకము నెల 0-4-0
6. శ్రీరామవిజయము.
ఇది విశేషముల చక్కనినాటకము. కోకలై కేంకరముల రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది నెల 0-8-0
7. అమృతవల్లి.
1-4-0
8. బుద్ధచరిత్రము.
0-8-0
విజ్ఞానచంద్రికా పరివర్తన జరిగితో బహుమతులను బడెనన కంచపల్లి కమలమ్మగారిచే అనువాదించబడినది.
9. కవిత్వతత్వ విచారము.
క్రియంతి కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ. గారిచే నెల 1-8-0
10. తృణకంఠము
0-4-0
11. స్నేహలత
0-4-0
రాయప్రోలు గుమ్మరావుగారిచే విరచితము.
12. ఏకభాషాలిపి ప్రశంస
0-4-0
13. ఆంధ్రోద్యమము
ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును దెలుపు చిన్ని పాత్రను 0-2-0
14. ఘోరలే చిత్రపటము
0-1-0
15. విలాకతరంగిణి
0-4-0
(హస్తకర్తలు కలు)

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు

World's News.

(Reuter's Agency)

England

British Agriculture.

Greatest Industry in Country.

Mr. Lloyd George on Government's Policy.

LONDON, October 21.

Addressing the Agriculturists in London, Mr. Lloyd George outlined the Government's policy as regards agriculture. He emphasised that agriculture was the greatest industry in the country and the Government wanted to restore its previous prosperity. We produced before the war two-fifths of our foodstuffs, and imported three-fifths, while during the war we produced three-fifths and imported two-fifths. He urged the vital necessity for restoring the four and a half million acres of land which had gone out of cultivation since 1870. The cultivator naturally asked for security, and it was essential to give him a guarantee, covering a sufficient number of years to justify the farmer in breaking up land. Moreover, the farmer must be protected, when land was sold over his head. Therefore, it was proposed that his tenancy should be secured. On the other hand, there must be a guarantee that the farmer would do his best to get the maximum production. The Government was determined to put agriculture on a satisfactory basis and would secure credit for alleviating transport costs, for increasing technical instruction, and for promoting labour-saving devices.

England's Economic Problem.

Dangers of Reducing Working Hours.

LONDON, October 21.

The Central and Associated Chambers of Agriculture have passed a resolution warning Government that the reduction of hours among agricultural labourers would seriously limit home grown food production and increase the cost of living and diminish employment on land.

A Mining Accident.

Forty Miners Killed.

LONDON, October 21.

Owing to the collapse of the winding engine, it is reported that at least forty miners have been killed and many injured in a Levant mine near Pizance.

Burma's Village Industries.

Exhibition in London.

LONDON, October 21.

An exhibition of the products of Burmese village industries is being held at the Indian Trade Commissioner's office in London, with the object of encouraging export trade to Great Britain. A permanent representation of Burmese handicrafts in London is being arranged.

The "Mercara" Diamond Theft.

Vigorous Police Investigation.

LONDON, October 21.

According to the "Daily Mail" police investigation indicates that the theft of diamonds on the "Mercara" occurred in London and other mail bags were probably rifled during the voyage. The fact that only the basket containing diamonds and mail bags containing registered parcels were opened, shows that the thieves knew the secret mark by which these are distinguished from the ordinary parcel mails. Police officers with a wide knowledge of diamond thieves are making a searching investigation, with a view to arresting the gang concerned.

Britain's National Finances.

Gravity of the Position.

Diminution of Debt Essential.

LONDON, October 21.

Parliament reassembles to-morrow, and members intend to press the Government to give an opportunity for immediate discussion on national finances, which are at present the engrossing question. Lord Buckmaster will move in the Lords that further taxation is essential in view of the gravity of the financial position.

Mr. Lloyd George yesterday presided at the finance meeting of the Cabinet, which is considering retrenchment in the public departments.

Sir L. Worthington Evans, speaking at Birmingham, said the pensions estimates had been exceeded by hundreds of thousands and would probably cost 105 millions this year.

Mr. Churchill on Government's Duty.

LONDON, October 21.

In his letter to Dundee Liberals, Mr. Churchill said the economic position of the Empire was sound and strong, but the finances were woefully deranged, though they were superior to any, except America's. All minds should be turned for the financial problem. The enormous debt was the main cause for the rise in prices. Therefore a substantial diminution of the debt must be the first step towards the improvement of the purchasing power of money. The first object of the Government was to reduce expenditure. This was impossible in 1919, but must be achieved in 1920.

Trafalgar Day.

Tribute to Nelson

Dean Inge on National Education.

LONDON, October 21.

On the occasion of Trafalgar Day, the base of the Nelson Column in Trafalgar Square was decorated with wreaths from numerous warships and naval bases, also from the Dominions High Commissioners, while Lady Freemantle placed a special wreath on the tomb of Nelson in St. Paul's.

Dean Inge preached a memorial sermon at St. Martin in the fields. He declared that in spite of disquieting symptoms, there was no proof that we were a decadent nation, but our best elements must unite and organise, for we were confronted with a hard struggle. Some scoffed at patriotism, but what would the scoffers give us instead? Dean Inge remarked that the present-day popular culture had no roots. One of the most needful things in the national education was the inclusion of intelligent teaching of English history.

Steamers in Collision.

A French Ship Damaged.

LONDON, October 21.

The liner "City of York" collided with the French Government ship "General Manoury" off the north-west coast of Ireland this morning. The bows of the "General Manoury" were cut off, and she was towed to Gravesend. No damage to the "City of York" is reported.

Gaekwar Arrives in London.

LONDON, October 20.

The Gaekwar of Baroda has arrived in London.

Command of Southern Army in India.

LONDON, October 20.

Lieut. General Sir Williams Marshall has sailed for India to take over command of the southern army.

Fratel Case.

LONDON, October 20.

Witnesses in Fratel case have arrived from India and proceedings will probably be resumed on October 29th.

Britain's war debt.

LONDON, October 20.

Mr. M. D. P. Webb in a letter to the Times points out that out of Britain's war debt of eight thousand millions, over six thousand millions are held in the United Kingdom involving three hundred millions interest yearly. He suggests voluntary cancellation of a portion of our war loan assets or failing that a forced levy in order to avert economic disaster.

India Council.

Mr. Pattani Resigns.

LONDON, October 21.

Mr. Pattani, member of the India Council, has resigned. He starts for India early in November to take up the post of agent to Bhavnagar State. It is unlikely that his place will be filled before the reform of India Council is carried out.

Mr. Beatty of the North Sea.

LONDON, October 22.

The Gazette announces that Admiral Beatty will assume the title of Beatty of the North Sea.

France

The League of Nations.

Working Organisation.

LONDON, October 21.

PARIS.—The Havas Agency states that it now seems certain that the League of Nations will actually become operative on the day that the Peace Treaty is effective. The General Secretary of the League has drawn up a plan giving the League a working organisation from the first meeting of the Council in Paris, although such an organisation will be of a provisional character.

German Crime in France.

Six Hundred Officers Accused.

LONDON, October 21.

PARIS.—The Havas Agency states: Six hundred German officers are named in the report which the French Under Secretary for Military Justice has prepared in connection with the crimes committed in France. Each name is followed by a detailed account of the offence, and depositions of witnesses. Prince Rupert of Bavaria is among the accused.

The Co-Ordination Commission.

Its Composition.

LONDON, October 24.

PARIS.—The Havas Agency states that the Co-ordination Commission which takes the place of the Council of Five has been selected. Baron Matsui represents Japan; M. Pichon and M. Berthelot, France; Lord Derby, Great Britain; Signor Boninlongare and Signor Pagliano, Italy, and probably Mr. Wallace, the United States. This Commission will be the Supreme Tribunal for all treaty enforcement Commissions.

Occupation of Rhineland.

Concentration of Troops Necessary.

LONDON, October 24.

PARIS.—The Havas Agency states:—Marshal Foch informed the Supreme Council yesterday that the

occupation of the Rhine territories, where plebiscites are to be held, will necessitate concentration of troops requiring a certain amount of time. It is hoped that the occupation will be accomplished early next month, when the treaty will be enforced.

Australia

Flight to Australia.

Captain Matthew's Attempt.

LONDON, October 21.

The Australian Airman Captain G. O. Matthew's started from Hounslow this morning on his flight to Australia for the Australian Government's prize of £10,000.

America

New British Loan.

A New York Flotation.

LONDON, October 21.

NEW YORK.—Messrs. Morgan announce the issue of 250 million dollars British loan. The proceeds will be used to take up 135 million dollars worth of five and a half per cent. British notes falling due on the 1st November. The remainder will be available for Great Britain's requirements here. The flotation is expected to stabilise exchange considerably.

LONDON, October 22.

NEW YORK.—The strike of Longshoremen is settled.

National Industrial Conference

Collective Bargaining.

Occurrence of Deadlock.

LONDON, October 22.

WASHINGTON.—Deadlock on the subject of collective bargaining has occurred at National Industrial Conference on which the capital, labour and public are represented. The conference rejected the resolution on collective bargaining submitted by employers and rejected the resolution of the labour group to settle the steel strike by arbitration. Negotiations are thus at a point where the conference began. President Wilson from his sick bed dictated an appeal to the chairman of the conference to avert the threatened break between capital and labour.

Russia

Yudenitch's Confidence of Victory in Capturing Petrograd.

LONDON, October 22.

General Yudenitch, whose headquarters are at Tsarskoye, is apparently meeting stiffer Bolshevik resistance. He is concentrating troops pending arrival of guns and reinforcements, but he is so confident of victory that he has telegraphed to America appealing for food for Petrograd when it is captured. Yudenitch's force is estimated in Helsinki not to exceed twelve thousand, while the Bolsheviks are reported to have concentrated twenty thousand. The Finnish military authorities think that Petrograd may be a trap for Yudenitch. The new threat to Denikin's rear is indicated in a telegram from Constantinople which reports that the followers of the brigand chief Makhno have cut the railway from Crimea to the North.

Bolshevik Tyranny in Russia.

Early Overthrow Expected.

LONDON, October 21.

In his letter to Dundee Liberals, referring to Russia, Mr. Churchill said:—The events had taken a hopeful turn there, and there were now good reasons for believing that the tyranny of Bolshevism would soon be overthrown by the Russian national forces, which Great Britain continued to help with arms, supplies and organisers. Great Britain must use her influence to build up a new Russia, on the broad foundation of democratic parliamentary institutions.

Situation in Russia

Advance on Petrograd.

Heavy Artillery Duel.

LONDON, October 20.

HELSINKI.—The North-West Army yesterday occupied Pulkova, ten miles south of Petrograd. General Vladimiroff, who recently escaped from Petrograd, has been appointed Governor-General in anticipation of the fall of the Capital. There was a heavy artillery duel yesterday between the fleet and the fortress of Kronstadt and afterwards a great fire and explosions were observed.

Bolshevik Claim Recapture of Orel.

LONDON, October 21.

A Moscow wireless claims that the Bolsheviks have recaptured Orel, and defeated nineteen regiments, commanded by General Mamontoff near Voronezh.

Fighting in The Baltic.

Letts Repulse German Attacks.

LONDON, October 20.

A telegram from Riga received in Copenhagen says the Lett Premier announces that the German attack on Ustevinsk Fortress on Saturday night was repulsed. Several attacks near Friedrichstadt, thirty-five miles from Riga, were repulsed. The British and French fleet continues to support the Letts and has an inspiring effect on the population.

Turkey

Situation in Turkey.

Pro-German Propaganda.

London, October 21.

A Greek official statement asserts that the situation in the interior of Turkey becomes daily worse. The new Cabinet is controlled by a pro German Young Turk Committee, and seems determined to resist the decisions of the Peace Conference as far as possible, and continues its efforts to exterminate all Christians. The rupture between the Sultan and the Young Turks, who wish to replace him by Prince Mehmed Selim, is apparently imminent.

Indian Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS)

Karachi

Karachi Port Trust.

Annual Inspection.

KARACHI, October 25.

The Karachi Port Trust Annual Inspection took place yesterday. At the luncheon Sir Charles Mailes reviewed the work of the port of Karachi during the war. Ninety acres of virgin soil had been converted into a river-craft building yard, and subsequently transformed into a military coal and fodder dump, while it was bedecked with piers at a cost of over Rs. 2½ lakhs. The Trustees had grudgingly legitimate expenses. From the 1st August, 1914, to the 30th September, 1919, 648,851 troops and followers were embarked and landed, 1,710,738 tons of military stores, and the imported merchandise included vast quantities of grain shipped on Government and the Allies' account. 5,581 steamers entered the port during this period, and approximately the same number left it. The year 1917-18 was the busiest of the period, during which 144,546 troops were landed and embarked, 579,658 tons of military stores, 2,641,347 tons of merchandise were exported and imported, while in the month of August 1917 the figures were 12,511 troops and followers, 51,962 tons of exports and imports of military stores, 513,863 tons of imports and exports of general merchandise. There was no single occasion throughout the war even when troops and grain on Government account were being shipped in enormous quantities on which the strain upon our resources reached anything approaching the breaking point. The North-Western Railway worked admirably throughout, which the board have already acknowledged. The board have consistently maintained that with their present facilities they can deal with an export up to 400,000 tons per annum without interfering with imports, and I may add that they only desire to have the test applied, not spasmodically, but continually. There is no present likelihood of anything of the kind. The port just now is a dead port, nothing doing, about two full days' work in a month, and what makes it more bitter still is that Bombay is simply wallowing in wealth and deriving a huge revenue from turtle turning in Prince's Dock. At Karachi we do not turn our turtles in the port, but on the south western Manora beach. The Trustees contemplate a large reclamation scheme and the establishment of a large up-to-date dry dock and additional storage space. The port now provides on the eastern wharfage 17 ship berths, 1 coasting steamer berth and 14 on-steamers berth with 20 moorings in the stream. The first instalment of the west wharfage will give six more large ship berths and two coasting steamer berths.

Sir Charles then touched upon the personal aspect of his recollections, which extended back to 1872 when he began his connection with the port as a Revenue Officer. He had now been ten years Chairman of the Trust. During that period the Trust had earned four and three-quarter crores and spent nearly four and a quarter. The important works completed had quite changed the character of the port. Referring to his retirement, Sir Charles said he would always look back on his connection with Karachi with the greatest pleasure, and he paid a handsome tribute to his colleagues and the officers of the Trust.

Bombay

Steamer Movements.

BOMBAY, October 25.

The mail steamer "Nellora," sailed with the homeward mails this afternoon.

The S.S. "Neuralia," with a large number of troops and passengers, left this evening for London. Among the passengers was Lady Sinha, the wife of the Right Hon'ble Lord Sinha.

The mail steamer "Nore," with outward mails of the 9th instant, is expected to arrive in Bombay at noon on Thursday next.

BOMBAY, October 24.

The British India steamer "Cuna," with the English mails of the 2nd instant, arrived in Bombay to-day with thirteen passengers. When the steamer arrived in port, a fire was discovered in No. 1 hold, which was soon put out. After this the steamer came alongside the Ballard Pier station and landed the mails and passengers.

The S.S. "Dufferin" also arrived from England to-day with Lord Hunter, Sir John Marshall, of the Archaeological Department, the Hon'ble Mr. G. Carmichael of the Bombay Governor's Council, and the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru.

The mail steamer "Nore," which left London on the 3rd instant, and had on board the mails of the 8th instant, arrived at Fort Said on Sunday, the 19th instant.

The S.S. N. Coy's "Chakrata," from London, is due here on the 31st instant.

Calcutta

Arms Act in Assam.

CALCUTTA, October 26

The Assam Government has issued a resolution on the application of the administration of the Indian Arms Act

Rules announced by the Government of India. The resolution says that it is probable that under the new rules the only persons in Assam who will be exempted from the necessity of having licenses for privately owned firearms in their possession will be the Chief Commissioner, persons holding British titles equivalent to or higher than that of Knighthood, persons holding Indian titles not below that of Rajah or Nawab and the great Zamindars, which include only three Rajas of Gouripur, Bijai and Sidli. A large number of persons who now possess firearms and ammunition in virtue of exemption given by the present rules, will from the 1st of January next, be required to take licenses for the possession of such arms and ammunition. The resolution then deals with license fees and instructions to Magistrates as regards issue of licenses.

Manipur State

Government of India's Policy.

CALCUTTA, October 25

The Chief Commissioner, Assam, is now on a visit to Manipur. On the 17th instant a Durbar was held at the Palace, when the Chief Commissioner announced that the Government decided to pay the whole cost of suppressing the Kuki rebellion, amounting to Rs. 20 lakhs. Regarding the future administration of Hill tribes of Manipur he said:—Sub-divisions must be opened in the heart of the hills where resident sub-divisional officers would administer simple justice and open out roads and communications, would establish schools and would give medical relief. These reforms meant additional expenditure on a considerable scale. The Hill tribes had been contributing to the general finance of the State in the form of house tax, which had hitherto brought in about Rs. 70,000. It was estimated that in future at least Rs. 1,25,000 must be spent upon the hill tribes every year. Of house-tax Rs. 10,000 should first be devoted to the general wants of the State and the balance should be earmarked for the budget of the hills. Owing to the ravages of war, it was feared that the balance would not be more than Rs. 50,000. In order to obtain the remaining Rs. 75,000 the Government of India decided that for ten years, beginning with the next financial year, the tribute payable by the Manipur State should be reduced from Rs. 50,000 to Rs. 5,000 on condition that the balance should be devoted to the hills. They have also decided that subject to the same conditions, the annual contribution of Rs. 30,000 hitherto paid by the State towards the cost of the road from the British territory to the capital of the State, should henceforth cease to be paid. They also decided that repayment of the State's outstanding loans should be made upon easier terms than in the contract. In the place of annual payments of Rs. 60,000 there will be an annual of Rs. 30,000.

The Punjab

The Next Indian Congress.

Invitation to all Parties.

LAHORE, October 25.

The Executive Committee of the Congress Reception Committee on Wednesday resolved to invite all Indian leaders, irrespective of party, to join the Amritsar Congress. Invitations are to be issued by the Chairman. The Committee also requested the President and General Secretary of the All-India Congress Committee to move in the matter.

The Delhi Congress Committee have unanimously recommended Pandit Motilal Nehru's name for the Presidency of the Amritsar Congress.

The Bombay Provincial Congress Committee has recommended the names of the Hon'ble Pandit Motilal Nehru, Mr. Balgangadhar Tilak and Sir Sankaran Nair for the Presidency of the 34th Indian National Congress to be held at Amritsar.

Viceroy's Camp.

Viceroy's Camp, (DEHRA DUN), October 26.

H. E. the Viceroy in continuation of his tour of the historic His-Sutlej States paid an informal visit by motor to Malerkotla on the afternoon of the 23rd October. Malerkotla is the smallest of the groups of His-Sutlej States, which comprises Patiala, Nabha, Jind and Malerkotla, but it has the proud distinction of being the oldest, having been founded in the 15th century. Since that time the ruling family have held continuous sway, their territory varying in area with the vicissitudes of fortune and sustained. The vitality of the state in the present day is evidenced by its achievements in the war. Its sappers have served with marked distinction in France, Mesopotamia and on the North-west Frontier and its recruiting figure showing the proportion of recruits to the population is the best in the Punjab States and presumably therefore the best among all the Native States in India. The Viceregal party consisting of Their Excellencies Lord and Lady Chelmsford, Col. Holland, Political Secretary, Mr. Maffey, I. C. S., Private Secretary, Col. Verner, Military Secretary, Col. Austen Smith, Surgeon to the Viceroy and Major Alexander, A. D. C., arrived punctually at 4.15 p.m. from Jind, being received by His Highness the Nawab of Malerkotla, Mr. Rauf, Political Agent, Major Collect, Inspecting Officer, Imperial Service Troops and the principal officers and officials of the state. Among those presented to their Excellencies were Sahebzada Fatekhar Ali Khan, Mumtaz Ali Khan and Altaf Ali Khan, the three sons of the Nawab Sahibzada Jafat Ali Khan, O. B. E., brother of the Ruling Chief Sahibzada Abdul Rahman Khan, Khan Sahib Haseemat Ali Khan, Khan Bahadur Sayyad Abdullah, foreign Minister, Mirza Iyaz Husain, Chief Judge, Major General Sardar Mehr Muhammad, Khan Bahadur, C.I.E., General Officer Commanding the State Forces, Major General Sardar Bahadur Muhammad Baksh Khan, Diwan Rai Sahib Doctor Bhagat Ram Sahney, Chief medical Officer and the Secretaries and A. D. Cs. to his Highness. After tea and after Her Excellency had a brief conversation with the Begum Sahiba photographs were taken of the party. Their Excellencies then motored by a gaily decorated route to the picturesque Dewan Khana in the heart of the city, the old palace of the Nawabs of Malerkotla, where were drawn up the 1st Company of the Malerkotla Imperial Service Sappers for inspection. These are a splendid body of men consisting largely of those who have seen service both in France and Mesopotamia. The second company is at present on the frontier. A detachment of some 30 pensioners wounded in the war were also on parade. The officers of the company were introduced

to His Excellency who then informally addressed the company recalling the distinguished war services of the unit. He congratulated His Highness for the whole-hearted manner in which he had come to the assistance of the King Emperor. The Nawab replied briefly and called for three cheers for his Excellency. After inspecting the "Dewan Khana" the party returned to the palace through the imposing new bazaar created by His Highness and then proceeded to Nabha by road. Among the guests was Maulvi Sir Rahim Bakhsh, K. O. I. E., President, Council of Regency, Bahawalpur. In honour of their Excellencies visit His Highness placed Rs. 10,000 at the disposal of His Excellency for such charity use that he thought suitable and Her Highness the Begum Sahiba made a similar gift to Her Excellency Lady Chelmsford for her Indian charities for women and children.

Scope of African Commission.

"Times of India" Comments.

The Times of India, commenting on the scope of the South African Commission, reported to be confined to enquiry into the question of the issuing of trade licenses to Indians, urgent at fulfilment of General Smuts' promise to Indians of fair treatment in all parts of the Union questions of Indian right to hold land and the right of interprovincial emigration which it considers an absurd anomaly and the granting of full educational facilities must be settled now. As the terms of reference of the South Africa Commission are not yet finally settled the paper urges the Government of India, while there is time to make representations without delay to the Union Government pointing out the necessity and wisdom of including at least the three questions referred to above in the terms of reference, and concludes:—Ever since the Imperial Conference of 1917, Mr. Burton, Mr. Marican and General Smuts have spoken fair words to Indians. It is well that they should realise that their sincerity will be tested by the scope, composition and powers of the Commission, and it is the duty of the Indian Government to make out that issue clear to South Africa.

News in Brief.

The Hon'ble Sir George Carmichael, member of H. E. the Governor of Bombay's Council, resumed charge of his office on Saturday.

The Penang cable office announces that there will be heavy delays in telegrams to and from Europe, India and Ceylon for some days owing to cable interruptions.

LATEST.

[Un-corrected.]

LONDON, October 22.

The Admiralty announces that four Bolshevik destroyers on 21-10 attempted to attack the Estonian vessels and British destroyers lying in Kaporja Bay. Two Bolshevik destroyers were sunk. Six survivors from which were picked up. Neither the British nor the Estonians had any casualties.

London, October 22.

The House of Commons resumed for autumn session to-day and there was an unusually large attendance.

The absorbing nature of the financial situation is shown by a large number of questions put down on the subject.

Mr. Horne replying to Mr. Clough said 386,000, of whom 274,000 were ex-service men, were receiving out-of-work donation. The total amount hitherto paid was thirty-seven millions sterling.

Mr. Churchill announced that by the next financial year the British army would be approximately reduced to pre-war dimensions.

Mr. Harcourt, replying to Mr. Briant, said that the Bulgarians had been given additional period within which to formulate their observations on Peace Terms.

Replying to Mr. Kenworthy, Mr. Bonar Law said that the request to Holland to surrender Kaiser for trial could not be made until the peace treaty had been formally ratified. Meanwhile all necessary preparations for trial were being made. (Cheers)

LONDON, October 22.

Ten are dead and twenty-one are missing as a result of the accident in Levant mine near Penzance.

LONDON, October 22.

A Telegram from Guelph Ontario says:—The Prince of Wales received ovation at the town of Kitchener, formerly called Berlin, also at Guelph. Speaking at the agricultural college he mentioned his purchase of a ranch in Alberta and hoped to come and learn management for himself and show in a few years that he had made good and had money in bank. The prince took part in the elaborate ceremony in the Indian reserves at Brantford when Royal Chieftainship was conferred upon him with the title of "Dawn of the Morning." The ceremony included dances in which the prince took part, holding the hand of an Indian Chief.

LONDON, October 22.

Mr. Asquith in speech in the Central Hall West Minister:—We had got to choose between indefinite increase in income tax or some charge on realised or realisable wealth. He protested against British resources being employed to settle domestic question in Russia.

LONDON, October 22.

PARIS.—Supreme Council has requested Germany to send to Firth of Forth five ships belonging to Hamburg-Amerika and Kosmos companies which the Germans unsuccessfully sought to show, had been sold to the Dutch Navigation Company.

LONDON, October 22.

BERLIN.—The German and Austrian Governments are sending delegates to Washington Labour Conference in consequence of the Supreme Council now recommending their admittance as fully qualified members.

వాతావరణ నిధి

1919 సం॥ అక్టోబరు 27 వ తేదీ సోమవారము.

జిల్లా మండలము	తేదీ 26	తేదీ 27	తేదీ 28	తేదీ 29	తేదీ 30
గోపాలపూడి	90.9	77.1	...	40.48	58.89
విశాఖపట్టణము	87.6	79.5	...	29.97	80.15
కాకినాడ *	91.7	80.0	...	31.50	80.11
అందల	90.8	78.6	...	85.75	81.51
గుంటూరు	98.2	77.0	...	25.98	28.70
తెలూరు	92.1	76.5	...	17.81	20.05
చుర్రాడు *	89.7	76.8	...	25.08	26.61
హైదరాబాదు	89.8	70.0	...	30.24	29.09
అనంతపురము	94.6	75.1	...	31.80	21.22
కర్నూలు	95.8	74.4	...	17.16	17.15
కడప *	95.2	76.0	...	18.71	28.87
కడప	94.6	75.0	...	27.18	25.21
తెంగళూరు *	86.5	65.5	...	38.00	80.42
తెలూరు *	92.4	72.5	...	25.88	80.88
నెలమ *	92.2	72.4	...	38.79	88.12
కోయంబటూరు	87.7	71.7	...	15.10	15.29

వాయుభారము సర్వార్థము ఆత్మభాగమునందు కొంచముగా పాల్గొనెడి. ఇతర ప్రకారములందు మాత్రము అధికముగా లేవు. క్రొత్తపత్రిక కొన్ని పొట్లయందు పాల్గొనెడి వాతావరణము పాల్గొనెడి. తదవస్థయందును, దక్షిణమునందును కొంచెము వర్షము కురిసెనని. బంగాళాఖాతము చుట్టును వాయుభారము మృదుల చేయుచున్నది. దక్షిణమున వానము కురియుచున్నది. సర్వార్థములందు రెండుకోణములలో వాన కురియుచున్నది.

ఎడవర్లు. బి. రామ
ఆక్టింగు వాతావరణ కార్యదర్శి.

మదరాసు అందు సదరక్షమగాట రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

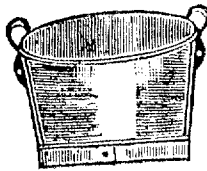
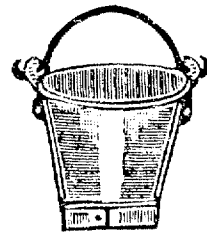
(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కటే ఉన్నదని)

నోటీసు (1853)

కంపెని వారి కామీబుడికి గాను ఒకజత ఎద్దలను, ఒక డ్రైవరును స్వచ్ఛయేయుటకు పొందరు కావలెను. 1919 సంవత్సరం నవంబరు 5 తేదీకి లోగానే పొందగలరు పంపవలెను.

పూర్తి తప్పిలు తెలియగోరువారు రాయపురం ఎం. అండు ఎస్. ఎమ్. రైల్వేకంపెని పే మాస్టరుగారికి గాని లేక కాసియరుగారికిగాని రదభాస్తులు పంపి తెలిసికొనవచ్చును.

ఆంధ్రదేశ బక్కెట్లు వగైరాలు.

మదరాసు గవర్నమెంటు వారికిన్ని మెసూరు గవర్నమెంటు వారికిన్ని, మునిసిపాలిటీలు, తాలూకా బోర్డులు, యూనియన్లు, స్కూలులు వగైరాలకు సప్లయచేయు, కొలతపాత్రలు, తూనిక గుండ్లు, ప్రాసులు, ఆపీసు పేపర్లు, కంఠాటీలు, మునిసిపల్ లాండర్లు, వాటి స్పర్శములు, బావుల గిలకలు, చెత్తవేయు తొట్లు నీళ్లు తోడు బక్కెట్లు, ప్లాస్టయిచ్చేయు పెద్దతొట్లు మొదలగు యా వస్తు సామానులు, విశేషపు నీటిని తీర్చు యగు పనివార్ల చేమిక్కిలిబట్టువుగా రియోరుచేయుంది నెల సహాయముగా సప్లయ చేయబడును గాన నలయువారు క్రింది ఆదేశమువారిని విచారింపవలెను.

జనరల్ ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెసింగ్ వర్క్సు,
(1742 దిం 624 వార్) కంప్రాక్ట్ లెన్, తెలూరు.

కోర్టు ప్రకటన లంపువారి కొక విన్నపము.

అయ్యా, కోర్టుకు సంబంధించిన ప్రకటన లంపుయొ చాల జేలుకు అక్షరములతో యేమియు తెలియక వ్రాయుచున్నాను. అటువంటి ప్రకటనలలో అక్షరము పొరబాటు కలిగినను వ్యవహారము చెబుచున్నది. కావున దయచేసి ప్రకటనలను కంపు వారు స్పష్టముగ విడివిడి అక్షరములతో వ్రాసి కంపెనీయెడల చాల కృతజ్ఞులము. లేని యెడల లక్షల లక్షలై ఉపయోగము లేని ప్రకటనలై వ్యవహారపు సంగతులను వివరముగా తెలుప జాలవు. కొన్ని సమయములందు సకాలమునకు లేమి ప్రకటనలను వేయజాలక తిప్పివేయవలసి వచ్చుచున్నది. వ్యవస్థాపకుడు.

పెనుగొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో.

స్వా॥ నెం 480/1919.
వాది:—తల్లం క్రీష్ణప్ప బుక్కపట్నం పెనుగొండ తాలూకా. (1857)
తలివాది:—భరవాళి క్రీష్ణప్ప ముకుంట పల్లె పెనుగొండ తాలూకా.

వైకోర్టులో వాదపేర తలివాది వ్రాశియిచ్చియుండు ప్రాంబులోటు వాఖలా మొత్తము రాబట్టుకొను రు 41-4-0 లకు దావావాఖలాచేసి యున్నాడు వాయిదా 8-11-1919 లు వేరేయున్నాడు. ఆదినము తలివాది హాజరు కావరకు తరగి మందు తీర్మానించ బడును అనుసంగతి రెంజిషరుయ్యుది.

పెనుగొండ, హెచ్. ఆర్. శేషశంకర్.
28-10-19. వాదిజరం వరకు.

బాపట్ల అడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టు

ఫయిల్ OS 319/17 O. P. 10/18
పిటిషనురు క్రధల రాధాకృష్ణమూర్తి మైనరు అయినందున గార్డీయన్ ఫులిపాటి పాడుమంతరావు.

యెదిరి (1855)
కవుంటు పిటిషనురు క్రధల నెంకటసుబ్బయ్య పిటిషనురు తరపు పీడత రామరాజు చెంచురామయ్యగారు యిందు మూలముగా సమస్తమైన వారికి తెలియపరచి యేమనగా, యీసెలకు ప్రాసుక్యమునకు పిటిషనురు రెస్ట్రయ్ చేయించునది పిటిషనురు వాఖలాచేయుగా కవుంటు పిటిషనురుకు యెన్నివర్షములును నోటిరు చేయించునది యింతకంతకు ముట్టియుండలేదు. వాయిదా 6-11-19 అయివున్నది. గనుక నడరు వాయిదా వాటికి ఆక్షేపణలు వున్నయెడల కోర్టువారి లో నుని చేసుకోవలసింది. అట్లా లేనియెడల నడరు పిటిషనురు రెస్ట్రయ్ చేయబడునది యిందుమూలముగా తెలియపరచడమైనది.

పీడత అక్కిను R. Chenchuramayya.
రాబట్టు 25-10-19 పిటిషనురు తరపు, వరకు.

ప్రకటన

బాపట్ల అడిషనల్ డి॥ మునిసిఫు కోర్టులో.
O. S. 15/1919.

వాది:—కీరతి, శేఖరశెట్టి కామయ్య క్రత్తివాడు. యెదిరి.

తలివాదులు:—1 కో॥ ముప్పశెట్టి, 2 పేరయ్య 8 కో॥య్య. రావిపాడు బాపట్ల తాలూకా.

యీ సెలకు వాది. తలివాదుల మీదకు పోగోలు తాలూకా వాకి రు 221-0-0 లకు దావా వేయిసెడి అందుకు వాయిదా 21-11-19 తేది అయియున్నది. కోర్టువారి పుత్తరువు ప్రకారం తెలియపరచడమైనది.

కావట్లు, K. Venkata Rao.
17-10-19 వాదిపీతకు. (1858)

దేశభాషామూలక మగు విద్య

సి. రామలింగా రెడ్డిగారి ఉపన్యాసము

భారత యువజన సంఘమునకు విన్నపిడినది సామంత్రిము గోక్షరవ.మందు వ్యాసుముతులగు టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారి ఆధ్వర్యమున మైసూరు రాజ్యమునది విద్యా కళాధికారులగు సి. రామలింగా రెడ్డిగారు విషయమును గూర్చి కొక చక్కని యుపన్యాసమును గావించిరి. పెద్దగా మంచి పుస్తకములును, విద్యావస్తువులు సభకు విచ్చేసిరి.

అధ్యక్షులు

ఉపన్యాసములకు సభ్యుల కలగించుచు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సంఘానికి ప్రకటించబడక భార్యలు రాముడు ఉపన్యాసమును గూడ విద్యావిషయక సంబంధము గురి కొన్ని సమస్యలను గూర్చి చర్చించితిమని నుడిచిరి. సంఘ వివేకముందలి ఒక అంశమునుగూర్చి మాత్రము రెడ్డిగారు చువ్వసించెదరు. రెడ్డిగారు ఉపన్యాసములు గాకపోయినను, వారికి విద్యావిషయక సంబంధము గూర్చియులక గ్రహించుటయును ఆపారమైన విలువైనది. వారు, అమెరికా ఇంగ్లాండు యెడలైన పరదేశముల కిరి, ఆ చుట్టి విద్యావిధానమును పరిశీలనా భావముతో గదిరి, కొన్ని సూత్రాభిప్రాయముల చేసిరి, వాటిని మైసూరు రాజ్యమునందు కార్యరూపమున తెల్పుచు, ఆ రాజ్యము మొక్క విద్యావిధానమును, అనేక మునుగులు అభివృద్ధి చెందించుచున్నాడు. ఇటువంటి మహనీయుని అనుభవ బాధమును పొందగలిగి నందులకు మైసూరు రాజ్యము విశ్వమును అదృష్టవంత ముననని చెప్పవచ్చును. ఇవ్వుడు రెడ్డిగారు చువ్వసించుచు విషయము శాశ్వతముగా సంబంధించిన విషయములలో నెల్ల యభ్యయమునది.

రామలింగా రెడ్డిగారి ఉపన్యాసము.

పిమ్మట రెడ్డిగారు తమ సహజమైన మృదుగుణము వల్లములలో విషయవంతము చక్కగ బోధపడునట్లుగా నుల భిక్షెలిని ఉపన్యసించిరి. వారు తమ ఉపన్యాసమునందు క్రమము తదిద్యావిధానమును అందు ముఖ్యముగా మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున విద్యావిధానమును పరిపూర్ణముగా భుండ్లించుచు, దేశభాషామూలకముగా విద్యగలపియుండల మనదేశము కర్వనిధముల తదితర కేశములలె సాంఘిక రాజకీయ పారిశ్రామికాభివృద్ధి చెందగలగు నని నొక్కె వక్కానించెరి. వారి యుపన్యాస సమావేశము నిట యుద్రించుచున్నాడు.

కో॥ ఆర్దుకొనిముగా ముదీరల మైసూరు కాన్వేక్షనుకు సంబంధించు చువ్వసించుచు మనము ప్రస్తుతము పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలలో సాంఘిక ప్రవర్తి రాజకీయ సమస్యలుగూర్చి చువ్వసించి నుడిచిరి. విద్యయొక్క ఉన్నత స్థాయి సాంఘిక జాతీయ జీవనాభివృద్ధికి ఆధారభూమిగా నుండుటకు ప్రజ్ఞతేలుము విద్యారంపాదములలో అంతమును కుటగాను. మన ప్రస్తుత విద్యావిధానము ఆ మున్నేకేలుల సెంకెవరకు నెలవర్వగలిగినదో మన మా గొందరివలనీయున్నది. మాతృభాష అందు విద్యగలపుటయే మిక్కిలి సహజమైన మార్గము ఈ సమస్య ఒక్కసారిగా శేషమైయున్నదక్క మరేయితర కేశములందు చువ్వసించడ నవంబరములేదు. అంగ్ల కేశములందు అంగ్ల యులకు అంగ్ల భాష యుండును, ప్రాచ్యుకేశములందు, పరాసుభాషలకు పరాసుభాష అుండును విద్యగలవలకు యున్నది గాని యితరభాషలందు గలక వలదు టులేదు. మన ప్రస్తుత విద్యావిధానమునందు అనేక లోపములు గలవు. అందులో మొదటిది, మనభాషను విషయభాషము లేయే తెలుపాతములను ప్రుద్ధివముగా వల్లవేసి మెదడులోనికి ఎక్కించుకొనుట ఆ వాతమును తదిద్యాలో నుండుటలకు బాలురు వాటిని జ్ఞాపకముచుకొనుటకు యత్నించుచున్నాది. కాని తాము చదివెడి పాఠముల మొక్క అర్థమును గాని విషయభావమును గాని గ్రహించుటకు యత్నించుచుండుటలేక, దీనివలన వారివానికై నశించిపోవుచున్నది విద్యయొక్క యున్నత స్థాయిని ముట్టు. భాష అభివృద్ధి చెందినవిద్య విషమైన విద్యగా నేరను. అటువంటి విద్యావిధానము భుండ వార్తమే. నుమాకు గొందరివలననుండు మనము అంగ్లభాష నభ్యసించు చుంటిమి. దానివలన మనకేలైనను ప్రయోజనము కలిగినవా? మనలో నెవరైనను తండ్రికి లవదగినవా గలరా? మనలో నెవ్వరునుమాటలకు శీర్షికొనుచున్నాము గాని విషయ భావము సంపాదించుట లేదు. విషయభావము లేనిది అభివృద్ధియే లేదు. కావట్టి మన ప్రస్తుత విద్యావిధానము మన పురోభివృద్ధికి భంగకరముగా

కలసి యున్నది. మనజేతముయొక్క భావ్యభివృద్ధి యంతయు యీశమస్యా కరిష్కారముపై నాధారపడియున్నది. కాబట్టి మన నాచటలందఱును ప్రస్తుత కరిగితలకు శ్రమంచయించు గలుగఁబోవు మాన్యులకు గ్రహించి, నిద్రనుండి మేల్కొంచి యీ సమస్యా విషయమై విశేషముగా కృషిసలిపి భారతజేతముయొక్క భావ్యభివృద్ధికి తోడ్పడెదరని నమ్మచున్నాను.

అధ్యక్షులు

ఉపన్యాసకులకు వారి చక్కుల యుపన్యాసమునకు కందనము లర్పించిరి. ఈ విషయమై పట్టుబడుచుండు వల్లెముదును ఆందోళన సలిపినగాని లాభములేదు. మనజేతపు ప్రజాసామాన్యమునందు యిప్పుడు కలిగిన రాజకీయ విజ్ఞానమునకు జేతభాషా వార్తాపత్రికలే కారణభూతములు గాని మరిజేతగాదు. జేతభాషా మూలకముగ రాజకీయ, సాంఘిక, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ విద్యలు నేర్పించగల్గును. జేతభాషలో వ్యవసాయమును గురించి బోధించిన యెడల మన వ్యవసాయవాదులు ములభముగా గ్రహించు కొనగలరు.

ఈ విషయమై విద్యార్థుల కల్పితప్రశ్నలే కను (కృత) గ్రహించి కృషి సలిపి యీ సమస్యా పరిష్కారమునకు తోడ్పడెదరని నేను కోరుచున్నాను.

అధ్యక్షులకు కందనములతో సభ ముగిసెను.

వాలంటీరు సిగరెట్లను మాత్రమే వాడుడు.

బజారులో యున్నట్టి రకము లన్నిటికంటె మిక్కిలి మేలైనవి. 6000 సిగరెట్లు (6డి, పకిగా పాట్లుము కట్టబడియుండు) నిండు పెట్టె 1-కి తెల రు 75.
8000 సిగరెట్లు (అజేమాదిరి పాట్లుము కట్టబడియుండు) సగము పెట్టె 1-కి తెల రు 87-8-0.

వెద్ద కంపెనీలకు, వ్యాపారస్థులకు కమిషన్ భారా లేముగా నీయబడును. యేజుంట్లు కావలెను. కమిషన్, మంచి చేత మీయబడును. (1880)

పి. ఆర్. కిట్టి అందుకో, తంజావూరు.

కీర్తిశేఖులైన శ్రీ దేవగుప్త సన్యాశిరాజ కవిరాజగ్రంథములు

1. ఆంధ్ర భగవద్గీతాశాస్త్రము తన్మాహాత్మ్యము (వలి సంస్కృతిజ్ఞోమునకు సరియగు తెలుగువద్యము 1-4-0 పారాయణ కృతులవ్వములు
2. మీరాబాయి చరిత్రము లేక హరిభక్తి సుధారసము. ఇందు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర ప్రాకరములు, 0-12-0 భక్తజన కర్ణరంజనములు.
- 3 సరీసుడి-స్త్రీనీతి వద్యరత్నాభి; బాలికా పాఠశాలల కర్మతోపయోగము. 0-4-0

ఫలస్వాంజలి (Adoption of basket of flowers)
అపూర్వకల (New plot) రు. 1-0-0.
మేనేజరు:—కవిరాజ గ్రంథమాల.
(1882) వోడవము, విభావట్టణము జిల్లా.

జాతక మార్తాండము

గోపాలపురం కాపురస్థులు (బహుశా) ఆకెళ్ల వేంకటేశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడి క్రీయమునకు సిద్ధముగానున్నది. కొద్ది పేజులుమాత్రమే కలవు. ఈపుస్తకము క్రీస్తుతో ఒకటి రెండు సార్లు పరిశీలించినయెడల తమ జననచక్రములను బట్టి భూతభవిష్యద్వర్తమాన ఫలములను జ్యోతిష్కుల సహాయము లేకయే తమంతట తాము తెలిసికొనుటయేగాక జ్యోతిషశాస్త్రములోని మర్మములను అతి మాత్మ్యముగ గ్రహించగలుగుదురనుట కానంతయు సందేహములేదు. ఇందు సుమారు నూటయేభై జాతకములు చక్రములతో సహా ఉదాహరణముగా విశదీకరించి పొందుపరచబడినవి. తెల రు. 2-8-0 లు.

చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారి సవరణ, నాటకములును, పానుగంటివారి నాటకములును మా వద్ద దొరుకును. వర్తకులకు సరసమైన ధరల కీకబడును. (1889)

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

ఇప్పుడే	ఫౌంటెన్ పేనాలు	వచ్చినవి.
బ్లాక్ బుక్ రు. 8-4-0	నెప్ట్యూన్ గం. 210	రు. 8-12-0
స్టాక్ రు. 6-4-0	డిటో 205	2-8-0
వాటర్ పెన్ 6-12-0	డిటో 200	1-12-0

గిరి బ్రదర్లు, స్టేషనర్లు, ట్రిప్పింగ్, మద్రాసు

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	1 అమృతామలక తైలము	జంబీరరసాయనం	వంచాననలేపము
6 కొమ్ములు 8-4-0	6 కొమ్ములు 8ల సీసా 1-0-0	ఉష్ణదుల బోగొట్టును	తామర నణమును
8 కొమ్ములు 1-12-0	8 కొమ్ములు 8ల సీసా 0-8-0	సీసా ద్వు 0-10-0	డబ్బి ద్వు 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

వ్యాకింగు - పోస్ట్ జభియును ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంతి నిలాసము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.
పండిట్, మదరాసు. } రో, ఆచార్యుక పిల్ల, మదరాసు.

ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము

ఎస్. బిశ్వాసుబ్రదర్స్ - సిద్ధస్వర్ణ మకరధ్వజము
(బంగారము కలసివది)

అతిశ్రేష్ఠము, అతీచవక, మిక్కిలి కఠినమైన, సుప్రసిద్ధ రసాయనికులు పరీక్షించిరి. వైద్యులు, రాజులు, జమీందారులు, జడ్జిలు, కలెక్టరులు, మేజిస్ట్రేటులు, స్టేషనరీలు, వర్తకులు, ధనికులు, మున్నగువారందరూ చాల ప్రశంసించిరి. మానసిక, మేధో, శారీరక, హృదయాది సరముల దౌర్బల్యము లన్నిటిని తొలగించుటకు చేరు బడసినది. వీర్య దుర్వ్యయమువలనను వాధి క్యమువలనను కలిగిన మరుపును నిస్సత్తువను అలసటను తొలగించును. అన్ని రోగములకును దీనిని అనుచునే వేదముతో వాడవచ్చును తక్కువ గుణమున్నను. చాల జబ్బుపడిపోయినవారికి మంచి బలమును కలిగించుటలో నిది అద్వితీయము. ప్రసవమైన పిచ్చుట స్త్రీలకు ముఖ్యముగా నీయ దగినది. పిల్లలకు గలుగు హృదయ మలకోశముల వ్యాధులకు యియ్యదగినది. దీర్ఘ కాలమునండి యున్నను కురుదును. రోగికి నాడి మందగించుచున్నపుడు దీనిని ప్రయోగించిన మరల బాగుగ తెలివి వచ్చును. ఒకతులము అనగా 30 మోతాదులకు వెల రు 40 లు. 45 మోతాదులకు (ఒక మండలము) రు 60 లు. సామాన్య మకరధ్వజము వెల తులం రు 5 లు. 30 మోతాదుల వెల రు 5. వాడవలసిన విధానము అనుచున్న పేరు తెలుగున నచ్చువేయబడి మందుతోగూడ కంపబడును.

ఎడ్వర్డు (సరసపర్తిల్లా) బంగారముకలదు

చర్మవ్యాధులును, కీళ్లనొప్పులును, సుఖవ్యాధులవలన కలిగిన కీళ్ల కట్టలు తొలగించును. రక్త మును బాగుగా శుద్ధిపరచి ఆరోగ్యమును కలిగించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

నెక్టారు

సెగ మున్నగు వ్యాధులను తక్కువ కుదుర్చును. 24 గంటలలోనే బాధ పూర్తిగా తొల గును. స్త్రీలకు పురుషులకును గూడ బాధ ఎంత హెచ్చుగానున్నను 24 గంటలలో ప్రాపమును తగ్గించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

తామర తేనె-అపూర్వమగు మందు

కీళ్లజబ్బులకు సాటిలేని ఔషధము. మేము పూచీపడి యిచ్చెదము. పువ్వు కాయ మొదలగు వానిని శత్రుచికిత్స లేకుండనే కుదుర్చును; ఒక డ్రాము వెల రు 1-0-0. టచాలకర్పలు ప్రత్యేకము. వెలల కట్టికి వ్రాయుడు. సర్దిఫి కెట్లతోగూడ కంపెదము ఉత్తరములు చాల రహస్యముగా నుంచ బడును. మందులను కొద్దిగాకోరినను విస్తారముగాకోరినను గూడ చాల శ్రద్ధతో వెంటనే పంపెదము. నిలాసము: ఎస్. బిశ్వాసుబ్రదర్స్, 231 అప్పరు చిట్పూరురోడ్, బాగుబజారు, కలకత్తా

S. BISWAS & BROTHERS, 231, Upper Chitpur Road, Baghbazar, Calcutta

మిక్కిలి ఫలప్రసూత యిండియా జోయనందు మెదడునకు నలవగలుగుట కను మాంద్యము వదులుటకును భ్రాతృకత్త హెచ్చుటకును కలవెండ్రుకలు పరిశుభ ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయును కృతీపురుషుడును యభ్యుతగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తల వెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన కట్ట లీతానూనెయందు కలవు. చుండుకు పోగొట్టును. శోషములకు పట్టు కంటి మెత్తడము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. తన మెండ గుటువలన కండలకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషు లకును వెళ్ళుచుండి మహావశకము నొనరించినది.

నేడు దీని నుపయోగించుచుండు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చార్జి 4-5-0 అణాలు.

మాడుబుడ్డు 2-10-0 ని. పి. చార్జి రు 0-12-0 అణాలు.

సోల్ ఏజెంట్లు:

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికలు కంపెనీ,

(D 126 W 100)

155, బామ్బాయ్ స్ట్రీట్, బొంబాయి.

జూ బు లు

గ్రామోద్యోగస్తులకు హెచ్చరిక.

అయ్యో, 1894 సంవత్సరపు మదరాసు ప్రాద్రయిటరీ, ఎస్టేటు వి లే జీ సర్వీసు ఆక్టోబరు, 1895 సంవత్సరపు మదరాసు హెరిడిటరీ, వి లే జీ ఆఫీసర్ల ఆక్టోబరు కొలది మార్పులు చేయబడును. గ్రామోద్యోగస్తు హక్కునకు, పారంతర్యపు నమ్మకము, కలెక్షనుగా నున్నదనియు, అందు విషయమై కొలదిమార్పులు చేసినచో కలెక్షనోపు నష్టములను వెల్లడించవచ్చునని 28 వ ఆక్టోబరు 1918 సంవత్సరమున “ఫోర్టు వెంటువార్డ్” గజటులో ప్రచురపరచి యున్నాడు. ఇప్పటి కొకసంవత్సరమున. గడవ ఆక్టోబరున యిట్టిసవరణ అవసరమని ప్రతినీధులు తగుమాత్రము కాననభలలో వాదించిరి. అదియెంతమాత్రము చాలదు. ఈమాత్రు సాధారణముగా భావించవలసినదిగాదు. దీనిని ఖండించుచు ప్రాసిడెంటుల నొక గ్రంథము ప్రాచుర్యమున. రాజకీయాంగోళనముతో సంబంధములేకుండ, మన రాజధానిలోని ప్రతిజిల్లాలోను విలేజీ ఆఫీసర్ల సంఘములు స్థాపించబడి, సమావేశములు జరుపబడి, యే కాభిప్రాయముగ, నడత మార్పులని నష్టములను వెల్లడించుచు గగ్గోలు వెల్లడియెవల కానన సభలోని ఎల్లెడై ఆనరబిలు మొదలగు సహాయము చేయుటకు సంసిద్ధులగువాగు. ఆయిల నాటి హక్కు - మొగలాయీల నాటి హక్కు - తురకలనాటి హక్కు - బ్రిటిష్ క్రభక్త్యము నాటి హక్కు; నేటికి ధ్యంసము చేయబడుట మన కెంత కష్టతరముగ నుండునో యూహించుకొనుడు. ఇందు విషయమై సర్ కలెక్టర్ నాయకుగాను ఆంగ్లేయభాషలో వారి భిన్నాభిప్రాయ మీదిగుక ప్రకారము ప్రాసిదాత. “బ్రిటిష్ క్రభక్త్యమువారు మన జీవ మాక్రమించుకొనురేకి ప్రతిగ్రామములోను క్రాపాతిరమైన క్రభక్త్య ముండెడివనుటకు సంపి యములేవ. యూరపుఖండములోని పూర్వపు చరిత్రకాములు గాని, నూతన చరిత్రకాములుగాని అటుంటి కాస్త్రాకసారిమైన, వ్యాకమైన, పరిపాలనకు కద్దరిని చూపించ లేకపోయి..... పూర్వపు గ్రామాధికారులు ఇప్పుడు గడర్న వెంటు నెల్లెట్ల క్రింద మార్పులకి జోర్జ్ క్రకారము, నిరంకుశ పరిపాలకులుగా నున్నారు. కొన్ని ప్రావిన్సులలో, గ్రామాధ్యక్షుల నానాటికి కాననములవలన ధ్యంసముచేయబడిందని కలెక్టర్ కి తెప్పిచారు. పూర్వము ఆయిలచే నియమింపబడి, అప్పటినుండి, యిప్పటి బ్రిటిష్ క్రభక్త్యమువారు నిరాశుటయంగా వెలాయించుటకుచున్న మన హక్కులు క్రమక్రమేణ తీసివేయబడుట, ప్రజాశ్రేయస్సు కొర కెంతమాత్రము గాదునీ నమ్మకము. అకాదుండి అవధించుచున్న గ్రామోద్యోగస్తుల పారంతర్యపుహక్కును తీసివేయబూ కలు మనకుగాదు సరేకదా-ప్రజాశ్రేయస్సుకొరకు గాదు. ప్రజలకుగాని-గ్రామోద్యోగస్తులకుగాని, శ్రేయస్సుకానపును ఇట్టిమాత్రు అవార్యకము. మనయూ ప్రజలలోనెల్లె కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు, జిల్లాలలోమాత్రము విలేజీ ఆఫీసర్ల ఎస్సీసీయేవనులు స్థాపించబడి దీక్షగా తుచేయబడును. కొండకు గాగ్రామధికారులకు, ఈ కాబోయే, మార్పు తెలియ నీ తెలియదు. గంబాం, విశాఖపట్టణం, గోదావరి, కడప, కర్నూలు, బల్లారి, అనంతపురంజిల్లాలలో సంఘములు ఈ సరికి స్థాపించనేలేదు. పారంతర్యపుహక్కు తీసివేయబ వ్యాకముగాదు యెవరిచుట్టుకువారు క్రతికాముఖమున మొలబెట్టివంకమాత్రమున వాలకించువారు లేరు. గ్రామోద్యోగస్తులంద రేకీధించవలెను ప్రతిజిల్లాలోను సంఘములు స్థాపించరలెను. సమావేశములు జరుపరలెను. ఉచితవ్యాసము తియ్యవలెను. ప్రభుత్వమువారికి కలెక్టివార్తల సంపవలెను. కాననసభకు ప్రతినీధుల సంపవలెను ఈ విధముగా రాజధాని యొక యు నొక్కటై అంగోళన గావించి యిట్టి మార్పు అధ్యర్థమనియు, అవసర మనియు వాదించినయెవల కార్యసిద్ధులము గాకపోదు. ఉండవలసినన్ని సుఖములు లేవు. చేయవలసినంత యాంగోళనలేదు. మన మందర మేకకలమున వాంగోళన చేయుట కిదియే యదను కృతిమించిన లాభములేదు. ఏదీ చూడకు!

ఆవంత్స కృష్ణారావు.

గొల్లప్రోలు

కరణము.

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

Apply to:-

The Andhra Patrika Press,

7, Thambu Chetty Street, Madras

వి వ్యయము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

గుంజభావను చూచికోనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

వరమానధము.

రీ శోధనలమీదున. నాయువుపొట్టబాపున. పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలున. పొట్టును బోగొట్టున. ఇది యిది యనిగేల నకలదిగమైన నొప్పులకు నుండివినివంటిది. వనమాలికలచే హిందూతాళమందు తయారు చేయబడు మంచును. దీనిని విజేతములతోని ఆశేతము వాడుచున్నాడు. గొప్పగొప్ప వారిచే నేలకునెలు యొగ్గతా తీర్చున. పొందియున్నది. అన్ని దురాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి వరీతిండి చూడుడు.

తా మ ర త్రై ల ము

కొవర, తీటు, వీసగగట్టి, మరద, ఉంగరములవంటివట్టు, రసీకాయకు, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను నాశనము చేయుగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికోనకు మంచిది. కల 0-8-0 అణ మాత్రమే

మో హి నీ త్రై ల ము

శ్రీ పురుషోత్తమ వాసుదేవ యొగ్గమైనది. రీ కులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0

దం త చూ ర్ణ ము

వంటి నొప్పులకు వివృతము; నూనెగలగలియుండును. వర్షసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దప్పి 1-కి కల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 అ.

అమృతం జనము డి పో,

109, ప్రెసిడెంట్, ఫోర్టు, బొంబాయి. రీ, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

మహా మహావాక్యము కొక్కండ వేంకటేశ్వరుని విశిష్టమైన అంశాధికమైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. అంధ్ర భాషాభిమాను తెలివైన గ్రంథముల నచ్చువేయించుట వేర్వేదలేని వేంకటేశ్వరుని కుటుంబమునకు దగిన భవనహాయమునకే గ్రంథముల విషయమై వర్ణనాశ్రయములను బడయగలదు. అందులకు భాషాభిమాను లేయటయను నిష్కళాశాస్త్రియందున్న వేంకటేశ్వరుని విచారి నుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయను వేంకటేశ్వరుని కుటుంబమునకు గలగలవు

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి గాచలమాహాత్మ్యము (వ్రబంధము), 3 అజామిలో సాఖ్యానము, (యక్షగాతము), 4 సత్యనాగా యుగపాతనము (వ్రబంధము.)

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాని క్రింది చిత్రవాదుకు ప్రాసినీకరయము.

వేంకటేశ్వరుని కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the actual cure being effected by an “excessive accumulation of the blood in the diseased part,” the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential “Natural”—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala (India).

DR. BIER'S ERECTRUSS

669)

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, దుక్కు, ఇమవవానములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా మున్నట్టి ఇరువకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనువ సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల ఫలనా సాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి గుంజలే వానిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోసినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తిలవలెట్టె నెం 555 రు,

తీర్తి

మదరాసు

(ప్రై గెజియోమెంట్ నొడివెప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

నర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.

(విజ్ఞప్తి లేకుండా)

536

దానినూ వచ్చువారు సంకోచముతో పోవుదురు. గుణములేదని దుశాచారమువారలకు రూ 100 ఇశాం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండు కలసిన ముఖ్యమధము. అంధ్ర మూసాని, కేసీ మున్నెముకలచే పొగ ద్రాగించబడియున్నది. ఎన్ని కిసములుండును మందు గుణమునూడు లేకునకు మాత్రమే కాక ఎంక, కుక్క, పాము, జిడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటుకుల నువ్వయో గించును. కల సాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్తేజ 0-8-0. 1 దబకా పోస్తేజ కల రూ 5-0-0. పోస్తేజ కేసు.

ది కేసాని 2 ప్యాకెట్లు కేప్సియూనావారికి పోస్తేజ ఇశాం 4 రైతులకు 100కి 25 మాసాయలు కమిషన్ నియంబడును. తిరువాతా:— ధన లక్ష్మి కం పె ని, 16 కంకటేశ్వరమ్మ వీధి, సాకారునేటి పోస్టు, మదరాసు

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair

TAKE LADIES EARNED CARE 490

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool,

Price Re. 1/- Postage Extra

Agents:—

F. Hassanali & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madra

NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Re. 1-0-0

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవర్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్షోపలక్షల ప్లేగురోగులకు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను విరోగులై మున్నాడు. ఒకే యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా కవయొద్ద నుండేనేని ప్లేగుకు వ్యోత్రమమైన సిద్ధాపథము వేంకటేశ్వరుని తామే సంకోచముగ బల్యుగలరే. దినజ్వరము, మాదక శాలిన జ్వరములు, సన్న పాతము మొదలగునవి తప్పక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం. (594)

2. క్రివాస త్రైలం:—ప్లేగు గడ్డకును, సంయు నొప్పి పోవుటకును మంచియగు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇశాం.

3. వైశ్యానరాసనం:—దీనిని నేనించినప్పటినుండి యే మూత్రము కట్టక (1లూ) వాంతిభేరి, కీకభేరి, అశీర్ణ భేరులు గుణము గలగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం.

4. బాలసుఖోదయము:—విడ్డలకు బలకారి; తియ్యని మండు. మందము, మలబద్ధము, అశీర్ణభేరి, కృశ్యము, కడు పుట్టియుండుట, అకలితకుండుట మొదలగునవి గుణములు. విడ్డల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇశాం.

5. లోకామయవారి కమూరిమాత్రలు:—విడ్డలకు వయ

మునుదిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమగుణ కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అశీర్ణము, కీకవారిం, పార్శ్వవామువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక ననేక రోగములను గుణము చేయును. (801)

250 మాత్రలు గల సీసా

0-4-0

తిపాలు కచ్చతో

5-కి 1-8-0

”

12-కి 2-18-0

”

25-కి 5-8-0

వరి కొవడయతోకూడ అనుపానము తెగున పంపబడును.

శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

